

**LUKIOLAISTEN OSALLISTUMISEN MOTIIVIT JA KOKEMUKSET VANHAT
TANSSIT -KURSSISTA JA -TAPAHTUMASTA**

Mirka Kanerva

Liikuntapedagogiikan pro gradu -tutkielma

Kevät 2015

Liikuntakasvatuksen laitos

Jyväskylän yliopisto

TIIVISTELMÄ

Mirka Kanerva 2015. Lukiolaisten osallistumisen motiivit ja kokemukset Vanhat Tanssit -kurssista ja -tapahtumasta. Liikuntakasvatuksen laitos, Jyväskylän yliopisto. Liikuntapedagogiikan pro gradu -tutkielma, 76 sivua, 5 liitettä.

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää lukiolaisten kokemuksia lukion Vanhat Tanssit -kurssista ja -tapahtumasta. Tutkimuksessa tarkastellaan oppilaiden osallistumisen syitä lukion Vanhat Tanssit -kurssille sekä tutkitaan lukiolaisten syitä jättäytyä pois Vanhat Tanssit -kurssilta. Vertailussa ovat myös tyttöjen ja poikien Vanhat Tanssit -kurssille osallistumisen ja poisjättäytymisen motiivit.

Tutkimukseen osallistui 156 oppilasta kahdesta turkulaisesta lukiosta. Tutkimukseen osallistuneista oppilaista 57 %:a oli tyttöjä ja 43 %:a oli poikia. Tutkimusaineisto kerättiin joulukuussa 2013 ja keväällä 2014 tutkittavilta oppilailta henkilökohtaisesti kyselylomakkeilla. Taustatietojen lisäksi kyselylomake sisälsi mittareita, joilla selvitettiin oppilaiden osallistumissyitä Vanhat Tanssit -kurssille, Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman merkityksiä oppilaille sekä oppilaiden poisjättäytymissyitä Vanhat Tanssit -kurssilta. Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman merkitysten mittarin tuottama tieto tiivistettiin faktorianalyysin avulla kuuteen uuteen faktoriin. Muodostettujen faktoreiden luotettavuuden tarkasteluun käytettiin Cronbachin alfa-kertoimia sekä Pearsonin tulomomenttikorrelaatiokertoimia. Aineisto analysoitiin riippumattomien otosten t-testin ja Mann-Whitneyn u-testin avulla.

Tämän tutkimuksen tulosten mukaan pääasialliset syyt osallistua Vanhat Tanssit -kurssille olivat hieno juhla sekä lukion perinne. Muita tärkeitä osallistumissyitä Vanhat Tanssit -kurssille olivat ajanvietto kavereiden kanssa, kurssin erilaisuus sekä itse Vanhat Tanssit -tapahtuma ja sen oheistoiminta. Tytöt pitivät hienoa juhlaa, ajanviettoa kavereiden kanssa, halua oppia tanssimaan vanhoja tansseja, aiemmin nähtyä esitystä sekä tähtenä oloa tärkeämpinä syinä osallistua Vanhat Tanssit -kurssille kuin pojat. Tyttöjä pyydettiin poikia useammin mukaan Vanhat Tanssit -kurssille. Pojilla taas parinsaannin helppous ja kiinnostus vastakkaiseen sukupuoleen motivoivat tyttöjä enemmän osallistumaan Vanhat Tanssit -kurssille. Tutkimustulosten mukaan merkittävimpiä syitä olla osallistumatta Vanhat Tanssit -kurssille olivat, että oppilas ei pidä tapahtumaa tärkeänä ja tanssitapahtuma ei kiinnosta oppilasta. Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman tärkeimmät merkitykset oppilaille olivat vanhojen tanssien oppiminen, ryhmään kuuluminen ja ryhmätyöskentelytaitojen oppiminen.

Avainsanat: koulu, koululiikunta, lukio, tanssi, Vanhat Tanssit

ABSTRACT

Mirka Kanerva 2015. Upper Secondary School student's motives to participate in the new seniors ball and their experience of the course. Department of Sports Sciences, University of Jyväskylä. Master's thesis in Sport Pedagogy, 76 pages, 5 appendices.

The purpose of this study was to examine the attitudes of upper secondary school students and their experience of the new seniors ball and course. The new seniors ball is an event where school's new seniors perform traditional old styled dances for example Viennese Waltz. Upper secondary schools offer this course, in which physical education teachers teach old styled dances for the students. Students have two months time to learn all the dances (about 10-12), which will be performed at the event. This study examines the reasons of students to take part in the new seniors ball course and also the reasons why students do not participate. I also compared and made closer analyses of the reasons for girls and boys to participate or not to participate.

156 students from two upper secondary schools, located in Turku participated. The group consisted 57 % of girls and 43 % of boys. The study material was collected in December 2013 and during the spring 2014. The personal questionnaire form consisted background information of each student and indicators that measured student's reasons to participate on the new seniors ball course and experience and significance of the course. One indicator measured student's reasons not to participate to the new seniors ball course. I reduced the information of the students' experience and significance indicator with factor analyses. Factor analyses introduced six new factors. Reliability of the factors was measured by Cronbach's alpha and by Pearson product-moment correlation. The statistics were analysed with independent samples t-test and Mann Whitney's u-test.

The main finding of this study was the tradition, students want to continue the long-standing tradition and participate in the new seniors course and event. The second important reason to participate was the elegance of the event. Students participate in the new seniors ball course to meet and spend time with their friends. The course is also very different from the other upper secondary school courses making it attractive for the students. The new seniors ball event and all other related activities give further reasoning to participate. The elegance of the event and being with friends were more important reasons for girls to participate than for boys. Girls also appreciated more than boys the possibility to learn to dance, previous year's performance and being the star for one evening. Girls were asked to join the course more often than boys. Boys thought that getting a partner for the course was easier for them than for girls. Interaction with the opposite sex motivated more boys than girls to take part in the course. Students that did not take part in the new seniors ball course did not think the course or the event to be of importance for them. The main findings were that students learned to dance old styled dances, they belonged to a group and they learned to work within the group.

Keywords: school, physical education, upper secondary school, dance, ball of the new seniors

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

1 JOHDANTO	1
2 TANSSIN MÄÄRITELMÄ	4
2.1 Tanssin määrittely eri näkökulmista	4
2.2 Tanssin eri muodot	6
3 TANSSI OSANA LUKION KOULULIIKUNTAA	10
3.1 Tanssi lukion liikunnan opetussuunnitelmassa	10
3.2 Tanssikasvatus koulussa	13
3.3 Nuorten tanssimotiivit ja kokemukset tanssista	15
4 LUKION VANHAT TANSSIT	18
4.1 Vanhat Tanssit	18
4.2 Vanhojen päivän historiaa	20
5 TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TUTKIMUSONGELMAT	21
6 TUTKIMUSAINEISTO JA -MENETELMÄT	22
6.1 Tutkimuksen kohderyhmä	22
6.2 Tutkimusaineiston keruu	23
6.3 Tutkimuksessa käytetyt mittarit ja muuttujat	25
6.4 Tutkimusaineiston käsittelymenetelmät	28
6.5 Tutkimuksen luotettavuus	29
6.6 Tutkimuksen eettisyys	33
7 TULOKSET	34
7.1 Vanhat Tanssit -kurssille osallistumiseen liittyvät syyt	34
7.2 Vanhat Tanssit -kurssilta poisjättäytymiseen liittyvät syyt	36
7.2 Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman merkitys oppilaille	38
7.4 Oppilaiden antama kokonaisarvosana Vanhat Tanssit -kurssille	39
7.5 Oppilaiden käyttämä rahamäärä Vanhat Tanssit -tapahtumaan	40
7.6 Oppilaiden Vanhat Tanssit -kurssin tanssien lisäharjoittelun tarve	40
8 POHDINTA	43
LÄHTEET	52
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Liikunnanopettajan koulutuksessa meille opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus valita tanssipedagogiikan opintoja, joissa syvennetään niin tanssitaitoja kuin tanssitietoutta. Tanssipedagogiikan kurssilta sain kurssin vetäneeltä opettajalta henkilökohtaisen myönteisen palautteen tanssillisesta ilmaisustani. Se pätevyyden tunne, minkä tämä palaute sai aikaan, oli sanoinkuvaamaton. Tanssipedagogiikan opintojen pohjalta sain kimmokkeen tanssin harrastamiseen sekä tanssiaiheisen pro gradu -tutkielman tekoon.

Ajatus tämän pro gradu -tutkielman aiheelle lähti liikkeelle Happonen ja Mustosen (2013) pro gradu -tutkielmasta nimeltä ”Haastavaa, mutta aina yhtä mukavaa! Liikunnanopettajien näkemyksiä ja kokemuksia Vanhat Tanssit -tapahtumasta”. Kyseisessä työssä käsitellään liikunnanopettajien näkemyksiä oppilaiden osallistumisesta Vanhat Tanssit -kurssille ja syitä jättäytyä pois kyseiseltä kurssilta sekä Vanhat Tanssit -kurssin merkityksistä. Tutkijoiden jatkotutkimusehdotuksena oli tutkia oppilaiden kokemuksia ja ajatuksia Vanhat Tanssit -kurssista huomioiden myös oppilaat, jotka eivät Vanhat Tanssit -kurssista välitä ja jättäytyvät pois kyseiseltä kurssilta.

Toimin pro gradu -tutkielman teon ohessa lukion liikunnanopettajan sijaisena Turussa. Vanhat Tanssit -kurssin opetus kuului osaksi sijaisuuttani. Sijaisuus mahdollisti Vanhat Tanssit -kurssin kokemisen opettajan roolissa sekä tutkittavien oppilaiden asenteiden, kokemusten sekä oppimisen seuraamisen koko Vanhat Tanssit -kurssin ajan. Kurssin opettaminen mahdollisti pro gradu -tutkimukseni tekemisen.

Tanssi on nykypäivänä hyvin lähellä nuorten omaa maailmaa nuorisokulttuurin voimistumisen myötä (Sanderson 2001; Nieminen 2007; Nurmi 2012). Etenkin media on tuonut osaa tanssimaailmasta hyvin esille (Hämeenaho 2005; Aro 2010), esimerkiksi televisiosarjat Dance ja Tanssii tähtien kanssa muokkaavat nuorten käsityksiä ja ajatuksia tanssista (Phillips-Fein 2011). Suomen liikunta- ja urheiluorganisaation (SLU) tekemästä kansallisesta liikuntatutkimuksesta ilmenee tanssiharrastajien määrän huomattava lisääntyminen vuodesta 1995 vuoteen 2010. Kyseisen ajanjakson aikana tanssiharrastajien määrä 3-18 -vuotiaiden keskuudessa on lisääntynyt 38 000 tanssijalla. (Suomen Liikunta ja Urheilu ry s.a.) Tämä osoittaa, että tanssin

harrastaminen on lisääntynyt ja kiinnostus tanssia kohtaan on kasvanut. Tanssista on tullut selvästi jokapäiväinen liikuntamuoto tavoittaen suuremmat massat, etenkin nuoret.

Tanssiminen tukee nuorten kehollista (fyysistä), yhdessä tekemistä (sosiaalista) ja henkistä (psykykkistä) hyvinvointia kokonaisvaltaisesti (Nieminen 2001). Tanssin avulla voidaan kehittää kehon kunto-ominaisuuksia (Nieminen ym. 2001; Nieminen 2006; Speth 2006, 23-24; Keay & Spence 2009). Tanssi parantaa vuorovaikutustaitoja (Sarje 2001; Keay & Spence 2009) ja lisää yhteisöllisyyttä (Nurmi 2012; Siljamäki 2013). Lisäksi tanssi saa aikaan hyvän olon tunteen ja sen avulla mahdollistetaan nuorille onnistumisen kokemuksia (Välimäki 2006; Keay & Spence 2009), joilla on myönteinen vaikutus henkiseen hyvinvointiin (Siljamäki 2013; Nurmi 2012). Tiedollisten taitojen osalta tanssilla voidaan kehittää esimerkiksi kykyä käsitellä eri aistikanavista tulevaa tietoa (Anttila 1991, 133), kuten liikkeen hahmottamista ja tulkintaa asento- ja liikeaistin avulla (Anttila 1994, 20).

Tanssinopetus lukiossa kuuluu osaksi liikunnanopetusta. Lukion liikunnanopetuksen tehtävänä on edistää lukiolaisen terveellistä ja aktiivista elämäntapaa, ohjata vastuullisuuteen ja muiden huomioimiseen, vahvistaa sosiaalisia taitoja ja yhteenkuuluvuutta sekä ylläpitää hyviä tapoja. Liikunnanopetuksen tarkoituksena on saada oppilas ymmärtämään liikunnan merkitys omalle keholliselle (fyysiselle), yhdessä tekemisen kautta saadulle (sosiaaliselle) ja henkiselle (psykykkiselle) hyvinvoinnille. (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2003, 206.) Tanssia itsessään ei ole määritelty lukion liikunnan opetussuunnitelmassa kovin tarkasti, joten tanssin opettaminen liikuntatunneilla jää liikunnanopettajan omalle vastuulle, mikä lisää koulujen eroja tanssin käyttöasteessa lukion liikuntatunneilla (Williams 1990; Anttila 2009). Vanhat tanssit ovat lukion liikunnanopetuksen syventävän ”yhdessä liikkuen” -kurssin sisältö. Monissa lukioissa kurssi tunnetaan myös Vanhat Tanssit -kurssinimellä. (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2003, 208.)

Vanhat Tanssit -kurssilla on vahva ja vakiintunut rooli lukioiden liikuntakurssivalikoimassa ja kurssille osallistuminen on hyvin yleistä (Happonen & Mustonen 2013). Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman avulla lukion perinteitä säilytetään ja viedään eteenpäin seuraaville lukion vuosikursseille (Jäppinen 2007). Vanhat Tanssit -kurssin ja itse tanssitapahtuman merkitysten tutkiminen on tärkeää, koska sen asema on lukiomaailmassa hyvin erityinen ja tärkeä. Vanhat Tanssit -kurssi myös poikkeaa suuresti muista liikuntakursseista sekä muista lukion kursseista. Kyseistä aihetta on tutkittu myös hyvin vähän. Tulevana liikunnanopettajana mi-

nuu kiinnostavat oppilaiden näkökulmat Vanhat Tanssit -kurssista. Lisäksi minua kiinnostavat oppilaiden syyt osallistua Vanhat Tanssit -kurssille sekä miksi kurssilta jättäytyään pois, jotta pystyn tulevassa ammatissani ottamaan huomioon esille nousseet syyt osallistua ja olla osallistumatta Vanhat Tanssit -kurssille kurssia suunnitellessani. Lisäksi omat henkilökohtaiset tärkeät muistot Vanhat Tanssit -kurssista motivoivat tämän aihepiirin äärelle.

Tämän pro gradu -tutkielman tarkoituksena on selvittää lukiolaisten osallistumisen syyt Vanhat Tanssit -kurssille sekä tarkastella mitkä ovat lukiolaisten vaikuttimet jättäytyä pois Vanhat Tanssit -kurssilta. Kartoitan eroavatko tyttöjen ja poikien Vanhat Tanssit -kurssille osallistumisen ja poisjättäytymisen motiivit toisistaan. Otan myös selvää millaisia merkityksiä Vanhat Tanssit -kurssi ja itse tanssitapahtuma luo lukiolaisille. Selvityksen alla ovat myös oppilaiden käyttämä rahamäärä Vanhat Tanssit -tapahtumaan, oppilaiden antama kokonaisarvosana Vanhat Tanssit -kurssista sekä Vanhat Tanssit -kurssin tanssien lisäharjoittelun tarve.

Pro gradu -tutkielma lähtee liikkeelle keskeisten työhön liittyvien käsitteiden määrittelystä. Tässä työssä pyritään selventämään tanssin olemusta kolmesta eri näkökulmasta; kehollisesta (fyysinen), yhdessä tekemisen (sosiaalinen) sekä henkisestä (psykykinen) näkökulmasta. Tanssi-käsitteen määrittelyn jälkeen esille tuodaan tanssin eri muotoja tanssin osallistavasta ja esittävästä näkökulmasta käsin. Tämän jälkeen paneudutaan tanssin näkyvyyteen koulumaa-ilmassa. Huomio kiinnitetään tanssin olemukseen lukion opetussuunnitelman perusteissa liikunnan kohdalla, koulun tanssikasvatukseen sekä nuorten tanssimotiiveihin ja kokemuksiin tanssista. Lopussa paneudutaan vielä lukion Vanhat Tanssit -kurssin tansseihin ja vanhojen päivän historiaan.

2 TANSSIN MÄÄRITELMÄ

2.1 Tanssin määrittely eri näkökulmista

Mitä tanssi on? Niemisen (2007) mukaan tanssin käsitettä voidaan tarkastella hyvin laajalti monesta eri näkökulmasta. Eroteltaessa näkökulmia tanssin määrittelemisessä voidaan kiinnittää huomiota kolmeen tanssin osa-alueeseen; tanssin keholliseen (fyysinen), yhdessä tekemiseen (sosiaalinen) sekä henkiseen (psykykinen) puoleen. Tanssin määrittelyssä on otettu huomioon myös tanssin kulttuurinen olemus. Kun kuudennen luokan oppilailta oli Aron (2010) tutkimuksessa kysytty, mitä tanssilla tarkoitetaan, yleisimpiä vastauksia olivat, että se on musiikkiin tai rytmiin liikkumista.

Hyvönen (2006) on sitä mieltä, että tanssia ilmiönä voidaan pitää yhtä vanhana kuin ihmistä, sillä kaikissa kulttuureissa on löydettävissä piirteitä tanssimisesta. Fowler (1977, 5-6), Hanna (1979, 19-21) sekä Hyvönen (2006) toteavat, että tanssi kuuluu osaksi ihmisen luontaista toimintaa. Hanna (1979, 19-21) jatkaa vielä, että jokapäiväinen elämä, kuten oppiminen ja kommunikoiminen näkyvät tanssissa.

Tanssia määriteltäessä voidaan se ensimmäisenä nähdä *kehollisena (fyysinen) toimintana*. Tanssin keskeisimpänä ja tärkeimpänä piirteenä on tanssissa tapahtuva liike. Ihmiskehossa tapahtuvat ojennukset, koukistukset, hypyt ja hyppelyt sekä paikallaan tapahtuvat ravistelut ovat esimerkkejä tanssissa tapahtuvasta liikkeestä. Tanssia ei olisi ilman tanssijaa ja hänen kehoaan. (Hanna 1979, 3-21; Nieminen 2007.)

Anttilan (1994, 24-25) mielestä liikkeen ei tarvitse näyttää ulospäin niin sanotusti kauniilta ollakseen tanssia. Fowler (1977, 2-6) on kuitenkin sitä mieltä, että tanssin tulisi olla vain kaunista liikettä. Hänen mukaansa liike on tanssia vasta sitten, kun tanssija osaa tarvittavan tekniikan. Hanna (1979, 24-37) mieltää liikkeen kauneuden kuuluvan tanssiin, vaikka toisaalta hänen mukaansa erikoisemmatkin liikkeet ovat tanssia. Liike voi olla vaikka juoksuaskel, mutta keskittymällä liikkeen tuottamiin tuntemuksiin, muovautuu siitä tekijälle hyvin oma-kohtainen ja merkityksellinen kokemus. Kävelyaskel muotoutuu tanssiksi, kunhan tekijä koee liikkeen itselle tärkeäksi. (Stinson 1988, 2; Anttila 1994, 24-25; Anttila & Jalkanen 2005; Siljamäki 2007.) Erinomaisena esimerkkinä liikkeen merkityksellisyydestä on Michael Jack-

sonin lanseeraama kuukävely. Siljamäki (2007) muistuttaa, että itselle merkitykselliset tanssin kokemukset sopivat kaikille iästä, sukupuolesta, vammasta tai sairaudesta riippumatta.

Tanssin keskeisiä liiketekijöitä kehon ja kehon liikkeiden lisäksi ovat Hannan (1979), Anttilan (1994) sekä Niemisen (2007) mukaan tila, aika, rytmi ja liikevirtaus. Tanssin liiketekijät kertovat liikkeen laadusta eli siitä miten keho liikkuu tanssissa. Tanssijan tuottama liike tapahtuu aina tilassa. (Hanna 1979, 24-37.) Eri suuntien ja tasojen käyttö tanssissa ovat esimerkkejä tilankäytöstä. Rytmi on osa tanssin aika-elementtiä, mihin kuuluu esimerkiksi liikkeen kesto, syke sekä nopeus eli tempo. (Nieminen 2007.) Musiikista kuultu rytmi on ulkoapäin suunnattua, kun taas tanssija voi luoda liikettä myös oman kehon tuottaman rytmin mukaan (Anttila 1994, 30).

Tanssin pioneeri Rudolf Laban (1980) on määritellyt tanssin liiketekijöiksi ajan ja tilan lisäksi vielä liikevirtauksen ja voiman. Voiman liiketekijässä voidaan voimaa käyttää esimerkiksi vastustamaan tai myötäilemään liikettä. Tanssin liikevirtauksella tarkoitetaan virtaavaa liikettä, mikä voi syntyä jo yhden kehon osan tuottamasta eleestä tai liikkeestä. Virtaavuus näkyy tanssissa kuitenkin selvimmin silloin, kun liikesarjat ovat jatkuvia. Tällöin liike siirtyy ruumiinosasta toiseen ja vartalon eri osat toimivat saumattomasti yhteistyössä keskenään. (Laban 1980, 11&75.) Tanssi on siis aina mitä suuremmassa määrin kehollista toimintaa.

Yhdessä tekeminen (sosiaalinen näkökulma) on seuraava osa-alue tanssin käsitteen määrittelyssä. Tanssi on sosiaalisen kanssakäymisen muoto, sillä useimmiten tanssitaan jonkun kanssa tai laajemmalle yleisölle. Useimmiten tanssin kautta kuulutaan johonkin tiettyyn joukkoon tai ryhmään. Tanssilla onkin hyvin tärkeä sosiaalistava vaikutus ja se nähdään hyvin vahvana osana kulttuuria. (Hanna 1979, 3-4.) Ylönen (2003) toteaa, että tanssin *kulttuurillinen olemus* liittyy tanssin osaksi yhteiskuntaa. Tanssin avulla tuodaan esille kulttuurissa vallitsevia normeja ja arvoja. Toisaalta tanssin tyyliin, rakenteeseen, sisältöön ja esittämiseen vaikuttavat ihmisten asenteet, uskomukset ja arvot. Tanssi kuvastaa aina aikaansa. Kehoon liittyvät tavat ja odotukset sekä liikkumisen tavat ovat aina kulttuurillisia. Tanssikulttuurin avulla yhteisön perinteet ja tavat siirtyvät seuraaville sukupolville (Hanna 1979, 3; Siljamäki 2013). Tanssin ja liikkeen avulla voidaan myös laajentaa kulttuurista ymmärrystä (Tauriainen 2010; Siljamäki 2013).

Ylönen (2003) mukaan tanssi toimii yhteiskunnassa hyvin sosiaalistavan olemuksensa ansiosta yhteydenpidon välineenä. Jo tanssi itsessään toimii niin sanotusti viestin tuojana ja se voi

olla joillekin yksi ilmaisun keinoista. Tanssimaailman yhteisöissä koetaan yhdessä tanssin avulla vuorovaikutusta ja yhteisöllisyyttä. Eri kulttuureilla on erilaiset sosiaaliset merkitykset tanssille ja tanssia ilmennetään hyvin eri tavoin. Esimerkiksi heimotansseja tanssivan afrikkalaisen ja katutansseja tanssivan amerikkalaisen elämänsenteet, arvot sekä elämäntavat ovat hyvin erilaiset (Happonen & Mustonen 2013). Tanssin kulttuurisesta sekä sosiaalisesta olemuksesta voidaan todeta, että tanssi on maailmanlaajuista toimintaa, mutta samalla eri tanssiyhteisöissä hyvin paikallista ja ainutlaatuista (Hanna 1979, 19-37). Tanssi on osa jokaista yhteisöä ja kulttuuria (Fowler 1977, 2-3). Tanssilla on siis vahva sosiaalistava vaikutus ja tanssiminen tapahtuu suurilta osin yhdessä muiden tanssiyhteisön tanssijoiden kanssa.

Tanssin määrittelyn kolmantena osa-alueena on tanssin *henkinen (psykkinen) näkökulma*. Kommunikointi tanssissa tapahtuu muiden tanssijoiden kanssa ja yleisön kanssa, mutta myös itsensä kanssa. Tanssin avulla voidaan löytää yhteys omaan ajatteluun ja tunteisiin, henkiseen minään. (Hanna 1979, 4-37.) Keho ja mieli toimivat tanssissa yhteen tehden tanssista hyvin kokonaisvaltaista ja merkityksellistä toimintaa (Fowler 1977, 2-3; Anttila 1994, 24-24; Anttila 2006). Tanssin avulla voidaan kokea ja ilmentää erilaisia tunteita, kuten esimerkiksi iloa ja surua. Keholla ja sen liikkeillä on tunneperäinen suhde. (Hanna 1979, 4.) Tanssijan liikkeet ja eleet ilmaisevat tekijän omia sisäisiä kokemuksia (Fowler 1977, 2-3). Tunnetilat vaikuttavat myös tanssiin ja tanssin liikekieleen (Sarje 2001). Tanssissa kommunikoidaan myös itsensä kanssa.

2.2 Tanssin eri muodot

Tanssimaailma sisältää lukuisia erilaisia tanssimuotoja ja uusia kehittyä jatkuvasti lisää (Nieminen 2001). Nieminen (1998) luokittelee tanssimuotoja seuraavanlaisin perustein: maantieteellisin (esimerkiksi itä- ja länsimainen tanssi) ja historiallisin perustein (esimerkiksi renessanssitanssi), tanssijoiden iän perusteella (esimerkiksi nuoriso- ja senioritanssit) sekä tanssijoiden lukumäärän ja muodostelmien perusteella (esimerkiksi yksilö-, pari-, rivi- ja piiritanssit). Tanssia luokiteltaessa puhutaan mieluummin tanssimuodoista kuin tanssityyleistä, sillä muoto pitää sisällään erilaisia tyylejä. Tanssimuoto on tästä syystä laajempi käsite kuin tanssityyli.

Tanssimuotoja voidaan suuntaa-antavasti erotella myös niiden tehtävän mukaan. Anttila (1994, 9) ja Nieminen (2007) ovat luokitelleet tanssimuodot kahteen ryhmään niiden tehtävän

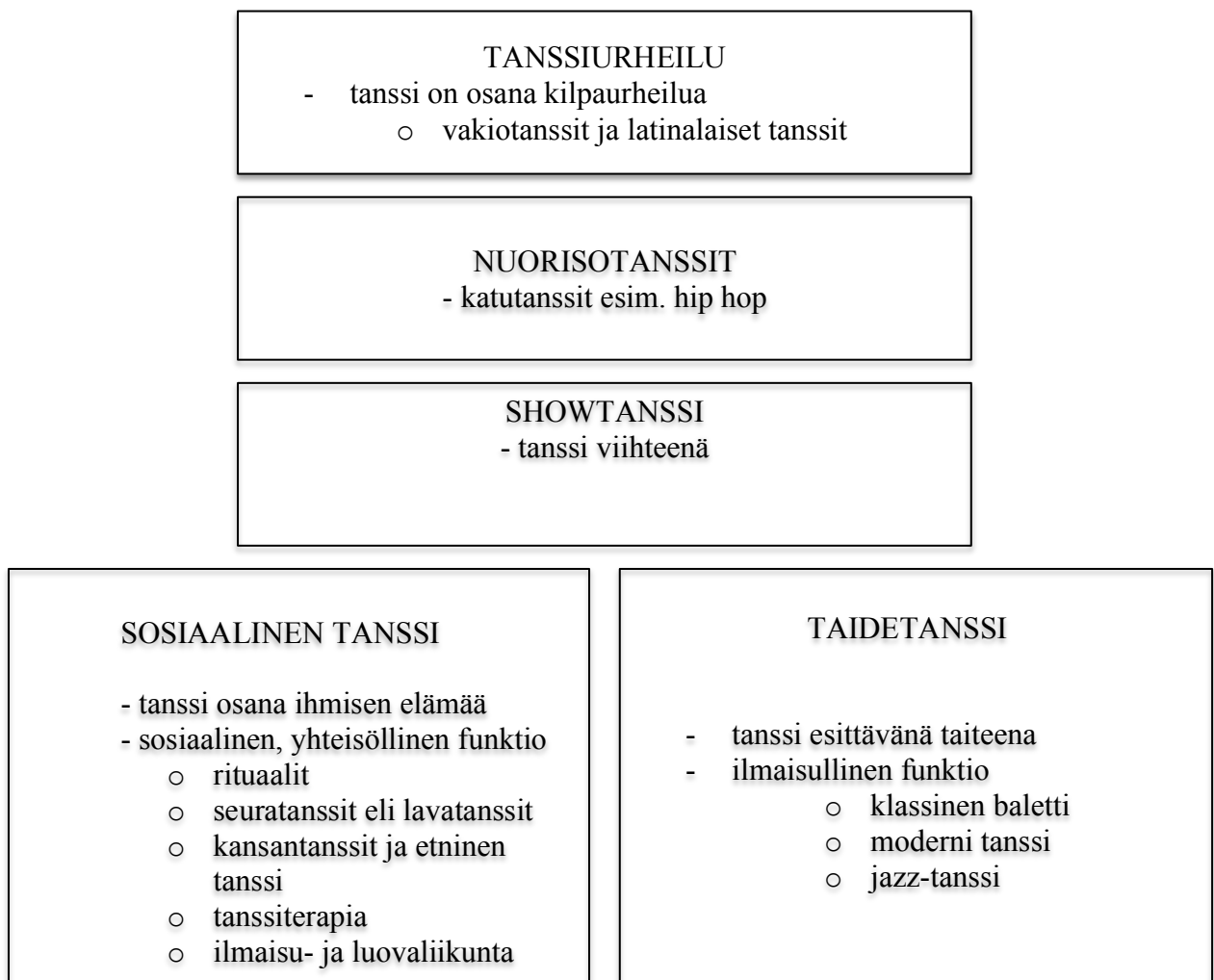
mukaan seuraavanlaisesti: *osallistuvaan (sosiaalinen tanssi) sekä esittävään tanssiin (taidetaanssi)*. Osallistuvassa tanssissa tärkeänä nähdään yhdessä tekeminen, kun taas esittävässä tanssissa on tärkeää luoda katsojalle taide-elämys. Tähän päivään mennessä tanssimuodot ovat kuitenkin muuttuneet ja monipuolistuneet ja tästä johtuen niiden ryhmitteleminen yhden tietyn tanssimuodon ja sen tavoitteiden alle on monimutkaista. (Nieminen 2007.)

Osallistuvan tanssin nähdään olevan osa ihmisen elämää niin sanotusti yhteisöllisyyttä ylläpitämässä. Hyvänolontunteen kokeminen ja yhdessäolo ovat osa osallistuvan tanssin tehtävää. Tanssin esittäminen toisille ei ole olennaisessa asemassa osallistuvissa tansseissa vaan itse tanssiminen yhdessä muiden tanssijoiden kanssa. Esimerkkejä osallistuvista tanssimuodoista ovat tanssi-ilmaisu ja luova tanssi (tanssija tuottaa liikkeitä itse annettujen ohjeiden, aiheiden ja rajojen mukaan (Anttila 1994, 9)) (Nieminen 2007), rituaalitanssit, lavatanssit (esimerkiksi hidas valssi, tango ja foksi), kansantanssit (esimerkiksi jenkka ja polkka (Hoppu 2006; Niemeläinen 1983, 29-33)) sekä etniset tanssit (esimerkiksi afrikkalainen tanssi ja flamenco (Taitteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2005, 17)).

Anttilan (1994) ja Niemisen (2007) mukaan esittävässä taidetanssissa tärkeänä pidetään tanssiesitystä ja luovuutta. Esimerkiksi tanssiteatteri, klassinen baletti, moderni- sekä jazztanssi edustavat esittävää taidetanssia. Tänä päivänä taidetansseja löytyy vielä enemmän, kuten esimerkiksi musikaalit ja operetit, joissa usein laulu ja tanssi yhdistyvät (Anttila 1994, 9). Niemisen (2007) mukaan nykyisin tanssimuodot ovat muokkaantuneet merkityksiltään niin, että niillä on molempien niin osallistuvan kuin esittävän tanssin ominaisuuksia. Esimerkiksi tänä päivänä yhä useammin kansantanssit ovat katsojille suunnattua esittävää tanssia, kun taas ennen ne ovat olleet pelkästään yhdessä omaksi iloksi tanssimista (Anttila 1994, 9; Viitala 1999, 13). Yhteistä taidetanssille ja sosiaaliselle tanssille on liikunnan tarpeen tyydyttäminen, tanssista saatu hyvän olon tunne, yhdessä tekeminen sekä sukupuolten väliset kontaktit (Nieminen 1998 & 2007).

Vanhat Tanssit -kurssilla tanssitaan muun muassa hovitansseja, kansantansseja ja seurataansseja. Vanhat Tanssit -kurssilla tanssittavat tanssit ovat perinteisesti kuuluneet osallistuvan tanssin pariin, mutta nykyisin niitä esitetään myös yleisölle. (Nieminen 2007.) Vanhat Tanssit -kurssin tanssit esitetään kurssin päätteeksi oman koulun oppilaille ja henkilökunnalle, vanhemmille, sukulaisille ja ystäville sekä osa kouluista esiintyy myös päiväkodeille, vanhainkodeille ja alakouluille (Jäppinen 2007).

Alla olevasta kuvasta 1 voimme huomata kuinka laaja tanssimuotojen kenttä on. Kuvassa tanssimuodot jaetaan niiden tehtävän perusteella (Nieminen 2007). Kuvan tarkastelussa tulee kuitenkin huomioida, että jaottelu on suuntaa-antava ja, että tanssimuodot saattavat omata molempia niin esittävän kuin osallistuvan tanssin ominaisuuksia. Osallistuva tanssi ja esittävä tanssi eivät myöskään sulje toisiaan pois. Kuvan tanssimuotojen kirjossa on vajavaisuuksia, sillä kuvan julkaisusta on jo aikaa ja vuosien aikana uusia muokkaantuneita tanssimuotoja on syntynyt lisää.

KUVA 1. Tanssimuodot tanssin tehtävän perusteella jaoteltuna (Nieminen 2007, 286)

Showtanssin ja nuorisotanssin, kuten katutanssin ja hip hopin nähdään omaavan osallistuvan ja esittävän tanssin tehtäviä, sillä niillä on sekä yhteisöllisiä että esityksellisiä merkityksiä. Kilpatanssi on alkujaan lähtöisin sosiaalisen tanssin parista, mutta nykyisin sillä on selkeä esittävän taidetanssin olemus sekä kilpailullinen merkitys. (Anttila 1994, 9; Nieminen 2007.) Nykypäivän tanssiurheilumaailma on monipuolistunut sisältäen paljon erilaisia tanssikilpailu-

ja eri tanssimuodoissa. Esimerkiksi baletin saralla useampana vuotena Suomessa on nähty Helsingin kansainvälinen balettikilpailu (Helsingin kansainvälinen balettikilpailu ry s.a). Myös joukkuevoimistelu saa nykyisin yhä enemmän piirteitä tanssista (Fingerborg 2015). Joukkuevoimistelusta on noussut esille tanssillisempi versio nimeltä tanssillinen voimistelu, jossa järjestetään kilpailuja joukkuevoimistelun, kilpa-aerobicin ja rytmisen voimistelun kilpailuiden tapaan (Suomen voimisteluliitto 2015).

Suomen tanssiurheiluliitto (s.a) järjestää jälleen kesällä 2015 tanssin suomenmestaruuskilpailut. Kilpailu kokoaa hyvin yhteen eri tanssimuotojen harrastajat, sillä kilpailuihin voi osallistua performing arts, street dance, disco dance ja couple dance -sarjoihin. Performing arts -kategorian sisältämät tanssimuodot ovat showtanssi, jazztanssi ja nykytanssi. Street dance -osiossa tanssitaan hip hoppia, breakdancea, electric boogieta (teräviä sähköisiä liikkeitä, jotka vaihtuvat liukuen), housea (fuusiotanssi) sekä lockingia (funk-tyylinen tanssi, jossa on nopeita lineaarisia käsiliikkeitä sekä näyttävä jalkatyöskentely). Disco dance sisältää disco dancen (nopeaan musiikkiin tanssittava tanssi, missä yhdistetään tanssia, voimistelua ja aerobicia) ja disco freestylen (lisätään akrobaattiset osiot). Paritanssissa tanssityylinä on latino show (showtanssitekniikoita yhdistetään tanssilajeihin Latinalaisesta Amerikasta). Myös cheerleadingissä (Yhdysvalloista kotoisin oleva joukkuelaji, missä yhdistetään tanssia, permanto- ja ilma-akrobatiaa, nostoja ja kannustushuutoja) ja cheertanssissa kisataan lajin omissa kilpailuissa (Suomen cheerleadingliitto s.a.; Tampereen Sisu 2015).

3 TANSSI OSANA LUKION KOULULIIKUNTAA

3.1 Tanssi lukion liikunnan opetussuunnitelmassa

Liikunnanopetuksen tehtävänä lukiomaailmassa on jatkaa siitä mihin peruskoulun liikunnan opetuksessa on päästy. Lukion liikunnanopetuksen tavoitteena on edistää terveellistä ja aktiivista elämäntapaa sekä ohjata oppilaita ymmärtämään liikunnan merkitys keholliselle (fyysinen), yhdessä tekemisen avulla saavutettavalle (sosiaalinen) ja henkiselle (psykykinen) hyvinvoinnille. Liikunnan opetuksen tarkoituksena on tukea oppilaiden kasvua ja kehitystä sekä samalla kehittää heidän kuntoa ja motoriikkaa. Oman kunnon harjoittamisen, seurannan ja arvioinnin avulla oppilasta ohjataan ymmärtämään hyvän kunnon merkitys jaksamiselle ja työkyvylle. Oman fyysisen kunnon arvioinnin myötä oppilas pystyy asettamaan itsellensä liikuntatavoitteita. (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2003, 206.)

Tanssi liikuntamuotona mainitaan sellaisenaan lukion liikunnanopetuksen opetussuunnitelmassa ja se on myös sisällytetty lukion liikunnanopetuksen opetussuunnitelmaan. Lukion opetussuunnitelman perusteissa liikunnanopetuksen tavoitteena on, että oppilas kehittää taitojaan ja tietojaan eri liikuntamuodoissa, kuten esimerkiksi tanssissa. Oppilailla on mahdollisuus ilmaista itseään sekä päästä kokemaan elämyksiä liikunnanopetuksessa mukana olevan tanssin avulla. Liikunnassa ja tanssissa koetut myönteiset kokemukset vahvistavat jaksamista koulutyön parissa sekä lisäävät henkistä vireystilaa. Monipuolisilla ja myönteisillä liikunta- ja tanssikokemuksilla pyritään kannustamaan oppilaita omaehtoiseen liikunnan harrastamiseen. (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2003, 206.) Uusi liikunnallinen harrastus saattaa löytyä erilaisten tanssiharrastusten parista.

Lukion liikunnanopetuksen avulla pyritään vahvistamaan oppilaiden yhteenkuuluvuutta sekä taitoja toimia toisten ihmisten ja etenkin muiden oppilaiden kanssa. Vastuullisuus ja reilun pelin henki ovat myös osa lukion liikunnanopetuksen tavoitteita. Lukion liikunnanopetuksen tavoitteissa todetaan vielä, että oppilas osaa toimia hyvien tapojen mukaisesti, noudattaa sovitut sääntöjä, liikkua luonnonarvoja kunnioittaen sekä työskentelee rakentavasti, turvallisesti ja vastuullisesti niin ryhmässä kuin itsenäisesti. (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2003, 206.) Tanssi on yksi liikunnanopetuksen monesta liikuntamuodosta. Tanssin avulla voidaan sekä opettaa että vahvistaa oppilaiden ymmärrystä lukion opetussuunnitelmassa lii-

kunnanopetukselle kirjatuiista tavoitteista. Lukion liikunnanopetuksen tavoitteet näkyvät listattuna alla olevasta taulukko 1:stä.

TAULUKKO 1. Lukion liikunnan opetuksen tavoitteet (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2003, 206)

Lukion liikunnan opetuksen tavoitteet

oppilas kehittää taitojaan ja tietojaan eri liikuntamuodoissa

oppilas saa valmiuksia omaehtoiseen liikuntaharrastukseen

oppilas osaa arvioida omaa fyysistä kuntoaan ja asettaa itselleen tavoitteita

oppilas toimii hyvien tapojen mukaisesti

oppilas noudattaa sovittuja sääntöjä

oppilas osaa liikkua luonnonarvoja kunnioittaen

oppilas osaa työskennellä rakentavasti ja vastuullisesti sekä itsenäisesti että ryhmässä

Lukiossa liikunnan pakollisia kursseja on kaksi: taitoa ja kuntoa sekä liikuntaa yhdessä ja erikseen. Opittujen liikuntataitojen syventäminen ja harjoittaminen jatkuu taitoa ja kuntoa -kurssilla. Taitoa ja kuntoa -kurssin tavoitteena on saada oppilaille myönteisiä liikuntakokemuksia monipuolisten ja uusien liikuntakokemusten kautta. Onnistumisen kokemukset edesauttavat oppilasta ymmärtämään ja arvostamaan liikunnan vaikutusta terveyteen ja hyvinvointiin. (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2003, 207-208.) Lukion pakollisen taitoa ja kuntoa -liikuntakurssin opetuksen tavoitteet löytyvät alla olevasta taulukosta 2.

TAULUKKO 2. Lukion taitoa ja kuntoa -liikuntakurssin (LI1) opetuksen tavoitteet (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2003, 207)

Taitoa ja kuntoa (LI1)

oppilas jatkaa opittujen liikuntataitojen syventämistä ja harjoittamista

oppilas saa ohjausta monipuoliseen liikuntaan

oppilas saa myönteisiä liikuntakokemuksia

oppilas tutustuu mahdollisuuksien mukaan uusiin liikuntalajeihin

oppilas ymmärtää monipuolisen fyysisen kunnon harjoittamisen periaatteet ja toimii terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta edistävästi

Pakollisella liikuntaa yhdessä ja erikseen -kurssilla opitaan vastuulliseen toimintaan itsenäisesti ja ryhmässä sekä kehitytään kanssakäymisissä. Oppilas monipuolistaa liikunnan lajitaitojaan ja -tietojaan ja saa avustusta henkilökohtaisen liikuntaharrastuksen löytämiseen. Oppilas oppii arvostamaan ja ylläpitämään omaa terveyttään sekä työkykyään. Oman terveyden ja työkyvyn tueksi oppilas tekee oman kunto-ohjelman ja harjoittelee sen toteuttamista. (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2003, 207-208.) Lukion pakollisen liikuntaa yhdessä ja erikseen -liikuntakurssin opetuksen tavoitteet löytyvät alla olevasta taulukosta 3.

TAULUKKO 3. Lukion liikuntaa yhdessä ja erikseen -liikuntakurssin (LI2) opetuksen tavoitteet (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2003, 207)

Liikuntaa yhdessä ja erikseen (LI2)

oppilas monipuolistaa lajitaitojaan ja -tietojaan

oppilas saa perustiedot kunto-ohjelman laatimiseen ja toteuttamiseen

oppilas saa ohjausta henkilökohtaisen, terveyttä edistävän liikuntaharrastuksen aktivoimiseen

Oppilas oppii vastuulliseen toimintaan itsenäisesti ja ryhmässä

Oppilas oppii arvostamaan ja ylläpitämään terveyttä ja työkykyä

Oppilas kehittyy sosiaalisessa kanssakäynnissä

Tanssi on otettu huomioon liikunnan opetuksen pakollisten kurssien sisällöissä omana osiona sisältäen tanssia eri muodoissa. Sisällytettynä tanssi näkyy lukion liikunnanopetuksen pakollisten kurssien sisällöissä voimistelun eri muotoina, fyysisen kunnon harjoittelussa, lihashuollossa, rentoutuksessa ja uusissa lajikokeiluissa. (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2003, 207.)

Lukion liikunnanopetuksen syventävien kurssien tavoitteena on, että opetus on hyvin oppilaslähtöistä ja yhteistoiminnallista sekä liikunnan avulla pyritään vahvistamaan koulun yhteishenkeä. Lukion liikunnanopetuksen opetussuunnitelmasta löytyy kolme liikunnan syventävää kurssia, jotka ovat: virkisty liikunnasta, yhdessä liikkuen sekä kuntoliikunta. Tanssi näkyy hyvin vahvasti lukion liikunnanopetuksen syventävillä kursseilla. (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2003, 208.) Tanssikurssi voi olla taidetanssiin, osallistuvaan tanssiin tai liikunnalliseen ilmaisuun liittyvä kurssi, johon voi sisältyä esimerkiksi suomalaisia tanssiperinteitä, kuten kansantansseja ja seuratanseja sekä vanhojen tansseja (seuratanssit, kansantanssit ja hovitanssit) sekä tanssikulttuurin muita ilmiöitä, kuten esimerkiksi katutansseja. (Tanssin lu-

kiodiplomi 2011-2012, 14.) Yksi lukion syventävistä liikuntakursseista on nimeltään yhdessä liikkuen. Tämän kurssin esimerkkisisällöksi on mainittu vanhat tanssit. (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2003, 208.)

Joissakin lukiossa tanssin opiskelua voidaan syventää tanssin lukiodiplomin avulla. Tanssin lukiodiplomin tarkoituksena on tukea ja kuvailla oppilaan tanssin kehitysprosessia koko lukio-opiskelun ajalta. Lukion tanssidiplomi auttaa oppilasta jatkamaan tanssinopiskelua ammatillisesti tai antaa uusia ulottuvuuksia tanssiharrastukselle. Lukion tanssidiplomin (2014-2015, 4) suorittamisesta todettiin, että se on ”pitkäjänteistä lukioaikaista toimintaa, missä syvennetään tanssitetoutta, ohjataan opiskelijan kriittistä arviointia omasta tekemisestään sekä annetaan mahdollisuus itsensä kehittämiseen tanssijana yksilöllisesti ja luovasti.” (Tanssin lukiodiplomi 2014-2015, 4.)

3.2 Tanssikasvatus koulussa

Tanssikasvatuksella tarkoitetaan laajempaa käsitystä kuin tanssiopetus. Tanssikasvatuksessa hyödynnetään toisessa luvussa mainittuja osallistuvaa ja esittävää tanssia. Anttilan (1994, 7-20) ja Niemisen (2007) mukaan tanssikasvatuksessa käytetään paljon tanssi-ilmaisua, minkä tarkoituksena on avustaa oppilasta ymmärtämään suhdettaan itseensä, muihin ja ympäristöönsä. Tanssi-ilmaisussa pyritään parantamaan oppilaiden tietoisuutta liikkeessä tapahtuvista tekijöistä, kehittämään oppilaiden kehollisia taitoja ja asento- ja liikeaistia sekä rohkaistaan omaehtoiseen itseilmaisuun. Tanssikasvatuksen tarkoituksena on nimenomaan oppia tanssin kautta eikä pelkästään oppia tanssimaan.

Liikunnanopettajien mielestä koulun tanssikasvatuksen avulla oppilaat *oppivat hahmottamaan omaa kehoaan (fyysinen näkökulma)* (Anttila 1994, 14-19; Aro 2010). Tanssin avulla voidaan parantaa tasapainoa, ketteryyttä ja havainnointikykyä (Fowler 1977, 5-6) sekä kehittää koordinaatiokykyä, lihasvoimaa, kestävyyttä ja liikkuvuutta (Anttila 1994, 14-19; Speth 2006, 23-24). Tanssin avulla muodostettu kehontuntemus ja -hallinta auttavat oppilaita motoristen taitojen kehittämisessä (Anttila 1994, 14-19; Luukko 1999; Aro 2010). Lisäksi tanssin kautta hankittua kehonhallintaa on helppo käyttää hyödyksi myös muissa liikuntamuodoissa (Aro 2010), kuten esimerkiksi ketteryyttä nyrkkeilyssä tai jääkiekossa (Luukon 1999). Tästä syystä tanssikasvatus soveltuu myös pojille. Tanssilla on myös myönteinen vaikutus liikunnalliseen

aktiivisuuteen (Kuuttila ym. 2012). Tanssin harrastamisen avulla pystyy pitämään itsensä hyvässä kunnossa läpi elämän (Nieminen ym. 2001; Nieminen 2006).

Koululiikunnan tärkeimpinä tekijöinä yhdeksäsluokkalaisten mielestä on ryhmähenki, yhdessä toimiminen sekä hauskuus. Oppilaat näkevät *yhteenkuuluvuuden ja sen tukemisen (sosiaalinen näkökulma)* tärkeimpänä asiana koululiikunnassa. (Palomäki & Heikinaro-Johansson 2011.) Anttila (1994) ja Ylönen (2003) perustelevat tanssin opettamista koulussa yhdessä tekemisen näkökulmasta. Tanssin avulla voidaan opetella erilaisuuden sietämistä sekä muiden arvostamista. Liikunnanopettajat pitävät koulun tanssiopetusta tärkeänä, koska se on erinomainen tapakasvatuksen väline (Luukko 1999; Nieminen 2001; Aro 2010). Tanssin avulla pystytään harjoittamaan toisten huomioimista, ristiriitojen ratkaisemista ja yhteisten sääntöjen noudattamista. Samalla kiinnitetään huomiota oppilaiden oman persoonallisuuden ja yksilöllisten taipumusten kehittämiseen sekä tasa-arvoisuuteen. Tanssin avulla oppilaille harjaantuu taito jakaa kokemuksiaan muiden oppilaiden kanssa. (Anttila 1994, 14-19.) Tämän lisäksi tanssi vahvistaa empatiakykyä (Keay & Spence 2009; Speth 2006, 23-24).

Tanssi tarjoaa mahdollisuuden poikien ja tyttöjen väliselle kontaktille ja yhteistyön harjoittamiselle pari- ja ryhmätöissä (Anttila 1991, 132; Anttila 1994, 16-21; Luukko 1999; Ylönen 2003 & Nieminen 2007). Lukion liikunnanopettajat ovat sitä mieltä, että etenkin Vanhat Tanssit -kurssilla on hyvin tärkeä sosiaalistava vaikutus lukiolaisille. (Happonen & Mustonen 2013.) Tästä syystä tanssia tulisi opettaa kouluissa, jotta oppilaat pääsevät niin sanotusti puhaltamaan yhteen hiileen tanssin kautta.

Kehontuntemus toimii itsetuntemuksen perustana (Anttila 1994, 14-19). *Ymmärrys itsestä ja tunteista paranee tanssin avulla (psykkinen näkökulma)* (Ylönen 2003; Anttila 2006). Ymmärrys itsestä auttaa muiden ihmisten tunteiden ja kehon kielen tulkintaa. Myönteisen käsityksen muodostumista itsestä parantaa elämänmyönteisyyttä. (Ylönen 2003; Anttila 2006.) Tanssin avulla voi kokea hyvän olon tunnetta (Nieminen ym. 2001) ja liikunnan iloa (Anttila 1994, 14-19; Luukko 1999; Välimäki 2006). Nurmen (2012) mukaan tanssin avulla oppilaat uskaltavat lähteä käsittelemään omaa identiteettiään. Tanssin avulla hermostuneisuus, masennus, aggressiivisuus ja hämmennys vähenevät (Rokka, Mavridis & Kouli 2010).

Hannan (1979, 3-4) mukaan tanssilla voidaan ilmaista tunteita, ajatuksia, intohimoja ja tarpeita, silloin kun sanat eivät riitä. Tanssi voi olla jopa tehokkaampi tapa kommunikoida kuin

sanat. Aggressiivisiä tunteita tai sosiaalisia jännitteitä voidaan käsitellä myös tanssin avulla. Mieliala ja tunteet vaikuttavat kehoon ja sen toteuttamiin liikkeisiin. Tämä pätee myös toisin päin, jolloin tanssi voi vaikuttaa mielialaan ja tunteisiin. (Sarje 2001.) Tanssilla on siis vahva henkinen vaikutus ja merkitys.

Tanssikasvatuksella on tärkeä rooli myös vanhojen tanssien opettelussa ja liikuntakasvatuksessa yleensä, sillä tanssin avulla tuetaan ihmisen kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä (Anttila 1994, 7-20). Tanssin kokonaisvaltainen tuki oppilaille on linjassa 3.1 luvun lukion liikunnanopetuksen perusteiden tavoitteiden kanssa. Sen mukaan liikunnan avulla pyritään tukemaan oppilaan kasvua ja kehitystä. (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2003, 206.) Liikunnan opetussuunnitelmassa tanssi joutuu kuitenkin taistelemaan muiden sisäliikuntalajien kanssa (Anttila 2009; Williams 1990) ja tanssikasvatuksen määrä kouluissa on täysin liikunnanopettajien vastuulla (Anttila 2009). Tanssi on liikuntamuotona erittäin monipuolinen ja kaikille sopiva. Tanssinopetuksessa jokaiselle oppilaalle pystytään luomaan mielekkäitä ja sopivia haasteita. (Siljamäki 2007.) Luukko (1999) toteaaakin hyvin, että tanssin avulla kasvatetaan, innostetaan, kehitetään ja yhdistetään oppilaita.

3.3 Nuorten tanssimotiivit ja kokemukset tanssista

Nuorten asenne tanssia kohtaan todetaan olevan myönteistä. (Sanderson 2001.) Tanssi harrastuksena on kuitenkin vielä hyvin tyttöpainotteista (Saarinen 2003) ja tanssi mielletään yhä hyvin naiselliseksi liikuntamuodoksi (Anttila 1994, 68). Suomen liikunta ja urheilu -organisaation (2010) teettämän kansallisen liikuntatutkimuksen mukaan tanssiminen ei ole yhtä suosittua poikien kuin tyttöjen keskuudessa, sillä esimerkiksi vuosina 2009-2010 poikia tanssin parissa oli 7 000, kun taas tytöistä 71 000 harrasti tanssia. Kuitenkin myös pojat harrastavat tanssia. Heitä näkee enemmän poikamaisten tanssityyliin, kuten katutanssien parissa. (Hännikäinen & Suni 2002; Saarinen 2003.) Koulumaailmassa poikien kokemukset tanssista rajoittuvat monesti ainoastaan muutamaa paritanssikertaan (Luukko 1999). Sanderson (2001) kuitenkin toteaa, että vaikka tanssi yleisesti ottaen mielletään tyttöjen lajiksi niin hänen tutkimuksensa mukaan yläkouluikäisten tyttöjen ja poikien tanssiasenteet eivät juuri eroa toisistaan. Tämän perusteella voidaan todeta, että tanssi kuuluu ehdottomasti niin tyttöjen kuin poikien liikuntatunneille.

Oppilaiden mielestä tanssia tulisi opettaa kouluissa, koska se hauska liikuntamuoto ja samalla rytmitaju kehittyy (Aro 2010). Niin peruskoululaiset kuin lukiolaiset ovat sitä mieltä, että tanssin avulla voi edistää ja ylläpitää kuntoa (Välimäki 2006; Aro 2010). Tanssiopetus innostaa oppilaita tanssin pariin myös koulun ulkopuolella. (Välimäki 2006.) Tanssista saattaa löytyä oppilaille myös uusi liikuntaharrastus.

Yhteisöllisyys, kokemukset ryhmän hyvästä yhteishengestä sekä onnistumisen kokemukset nousevat tärkeimmiksi lukiolaisten kokemiksi asioiksi Nurmen (2012) toteuttamassa tanssi-kerhossa. Koska ilmapiiri tunneilla koetaan vapautuneeksi ja turvalliseksi, uskaltavat oppilaat tanssia toistensa kanssa. Yhteisöllisyyden paranemiseen vaikuttaa myös oppilaiden omien taitojen kehittyminen ja siitä seuraava itseluottamuksen lisääntyminen. (Nurmi 2012.) Myös Siljamäki (2001) painottaa, että yhdessä ryhmänä toimittaessa tanssijat eivät kiinnitä enää niin paljoa huomiota omiin tai toisten epäonnistumisiin vaan pääpaino on omissa tuntemuksissa ja ilmaisussa. Tähän tilanteeseen tähdätään myös koulujen liikuntatuntien tanssikasvatuksessa. Tanssin avulla on helppo tutustua toisiin oppilaisiin (Mäkinen 2003).

Suurin motivaatiotekijä lukion tanssikursseille osallistumiseen on oppilaiden oma mielenkiinto tanssia kohtaan sekä rentoutumisen mahdollisuus. Tanssin avulla oppilaat saavat ajatukset pois muusta koulutyöstä. Oppilaat kokevat, että tanssi on jotakin uutta, hauskaa ja erilaista toimintaa. (Stinson 1993, 231-233.) Lukion oppilaat pitävät koulun tanssikursseja tervetulleena vastapainona normaalille koulutyölle. Oppilaat kokevat, että tanssiessa voi unohtaa kaiken muun. (Välimäki 2006.) Nuoret kokevat pystyvänsä tuomaan oman aidon sisäisen minän esille tanssiessaan sekä he löytävät niin sanotusti itsensä tanssin avulla (Bond & Stinson 2001). Oppilaat näkevät tanssin itseilmaisun mahdollisuutena (Välimäki 2006; Aro 2010), sillä oppilaat saavat tanssin kautta mahdollisuuden tuoda omia taitoja ja kykyjä esille erilaisissa esiintymistilanteissa (Välimäki 2006).

Välimäen (2006) tutkimuksesta nousee kuitenkin eri suuntaisia tuloksia ryhmähengen muodostumisesta tanssitunneilla, sillä lukion tanssikursseilla oppilaiden ryhmähenki koetaan välillä kielteiseksi. Tämä johtuu siitä, että ryhmä sisältää useita pienempiä ryhmiä, joiden välille syntyy jännitteitä. Jännitteitä syntyy, koska oppilaat ovat eri luokka-asteilta. Aikaisemmat ystävyys- ja harrastussuhteet saattavat aiheuttaa oppilaiden välille ongelmia. Lisäksi erilaisten mielipiteiden ja vastustuksen kohtaaminen on etenkin tyttöillä itsetuntoon liittyvä asia. Jos oppilas on luottavainen omaan osaamiseensa, hän osaa ottaa vastaan palautetta muilta oppi-

lailta. Kun taas epävarma oppilas jää pohtimaan palautteen näkökulmaa, onko sen tarkoitus kannustaa vai loukata. Vähemmän tanssineet oppilaat pelkäävät epäonnistuvansa taitavien tanssijoiden edessä. (Välimäki 2006.)

Aron (2010) tutkimuksen mukaan osa kuudennen luokan oppilaista näki tanssin turhana, tyhjänä, inhottavana ja hämmentävänä. Heidän mielestään lajista pitävät voivat harrastaa tanssia kouluajan ulkopuolella, jolloin muiden oppilaiden ei tarvitse harrastaa tanssia koulussa. Oppilaiden mielestä tanssiminen voi olla hauskaa tai tylsää tanssityylistä riippuen. Varsinkin paritanssia pidetään ikävänä. Osa oppilaista näkee tanssin ikävänä siksi, että se on liian vaikeaa. Kielteiset kokemukset estävät tanssista hyvien asioiden esille nousua (Happonen & Mustonen 2013). Tästä syystä on erittäin tärkeää kiinnittää huomiota oppilaiden tanssikokemuksiin koulu liikunnassa, jotta tanssin kautta voidaan luoda oppilaille kielteisten kokemusten sijaan myönteisiä onnistumisen tunteita.

4 LUKION VANHAT TANSSIT

4.1 Vanhat Tanssit

Kuten jo aiemmin luvussa 3.1 on mainittu, on Vanhat Tanssit -kurssi yksi lukion liikunnan-opetuksen syventävistä kursseista (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2003). Liikunnan-opettajien mielestä Vanhat tanssit -kurssi on oiva kurssi opettaa oppilaille ryhmätyöskentely-taitoja, vahvistaa oppilaiden myönteistä minäkuvaavaa sekä parantaa koulun ilmapiiriä. (Happonen & Mustonen 2013.) Etenkin Vanhat Tanssit -kursilla otetaan huomioon suomalaisen liikuntakulttuurin perinteet (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2003; Jäppinen 2007).

Luvussa 2.2 tuotiin esille, että Vanhat Tanssit -tapahtumassa esitetään pääasiassa hovitansseja, kansantansseja sekä seurataksseja. Tanssien luokittelu kyseisten kategorioiden alle on haastavaa, sillä osa tansseista voi sijoittua ajallisesti ja tyylillisesti moneen eri luokkaan. Yleisnimityksellisesti Vanhat Tanssit -kurssin tansseja kutsutaan vanhoiksi tansseiksi kurssin nimen mukaan. Vanhojen tanssien askeleita ja kuvioita on kuvattu monessa eri lähteessä, mutta taustatietoja kyseisistä tansseista on saatavilla hyvin vähän. (Nieminen 2007.) Tästä johtuen kaikista Vanhat Tanssit -tapahtumassa tanssittavista tansseista ei ole taustatietoja.

Osa vanhoista tansseista on saanut tyylinsä Euroopan lähinnä Ranskan, Unkarin, Espanjan ja Puolan hoveissa tanssittavista tansseista. Hoveissa tanssittavia tansseja kutsutaan juhlatansseiksi tai *hovitansseiksi*. Hovitanssit ovat olleet osa perinteisiä ylioppilasosakuntien ja akateemisten juhlien tanssiohjelmistoa 1900-luvun alusta asti. Hovitansseiksi luokitellaan esimerkiksi seuraavat tanssit Pas d 'Espagne, Cicapo, La Chaconne, Contradanse ja Poloneesi. (Nieminen 2007; Jäppinen 2007.)

Pas d 'Espagne on lähtöisin Espanjasta ja sitä on alun perin tanssittu kansantanssina. Espanjalaisessa kulttuurissa sen suosio oli lyhyt, mutta juhlatanssina sen suosio on säilynyt aina näihin päiviin saakka. (Luukko 1994, 8.) Pas d 'Espagne liikkuu valssiaskelin joko piirissä tai jonossa (Nieminen 2008, 21). Cicapossa tanssitaan Picador -marssin tahdissa kävelyaskelein. Kyseinen tanssi on lähtöisin Preussista, mutta sitä on tanssittu myös muualla Euroopassa. Cicapo on yksi suosituimmista Vanhat Tanssit -kurssin tansseista, koska se on nopea ja helposti opittava tanssi. (Luukko 1998, 9-10.) La Chaconnea tanssittiin jo 1960-luvulla Ludvig IV hovissa sekä myös Maria Antoinetin aikana 1780-luvulla (Nurmela 2011). Poloneesia tanssitt-

tiin Yhdysvalloissa vielä 1950- ja 1960 -luvuilla lukioiden ja yliopistojen tanssiaisissa (Niemi 2007: Jäppinen 2007). Nykyisin poloneesia tanssitaan akateemisissa promootiotanssiaisissa. (Niemeläinen 1983, 29-33.)

Vanhat Tanssit -kurssi sisältää yleisesti myös erilaisia kansantanssiperinteeseen kuuluvia *kansantansseja*. Kansantansseja on alun perin tanssittu sosiaalisissa tilanteissa, kuten esimerkiksi erilaisissa juhlissa (Kraus, Hilsendager & Dixon 1991, 263). Polkka kansanomaistui Suomeen 1860-luvulla ja se oli yleisömenestys (Niemi 2008, 43). Polkan askeleita liitettiin jo entuudestaan tuttuihin kansantansseihin ja tästä johtuen lähes joka neljäs suomalainen kansantanssi sisältää polkkaa (Niemi 2008, 43.) Gay Gordons on iloinen ja reipas kävelytanssi, jota on tanssittu 1900-luvun alkupuolella. Gay Gordons on skottilaissyntyinen suosittu kansantanssi, jonka nimi viittaa skottilaiseen armeijaan, the Gordon Highlandersiin. (Nurmela 2011.)

Valssista Suomessa on tietoja jo 1800-luvulta ja se on vanhin tänä päivänä tanssittavista paritansseista. Valssi on peräisin Saksan ja Itävallan Alpeilta ja se perustuu eräisiin maalaistansseihin. Hovi- ja säätyläispiirit sekä kirkko vastustivat aluksi valssia, koska se poikkesi muista tuon ajan tansseista hurmiollisuutensa takia. (Niemeläinen 1983, 29-33.) Valssi on säilyttänyt asemansa kansan tanssina aina tähän päivään asti. Valssi on kolmijakoinen tanssi, missä kaikki kolme askelta ovat ajallisesti yhtä pitkät (Niemi 2008, 12). Vanhat Tanssit -kurssin tansseissa valssi on mukana Wienervalssissa, Kehruuvalssissa, Itävaltalaisessa avaustanssissa ja Pas d 'Espagnessa. Wienervalssi on nopeatampoinen, tasaisesti ja vauhdikkaasti piirin kehällä etenevä valssi (Niemi 2008, 30). Itävaltalaista avaustanssia tanssitaan avorivistössä ja tanssi koostuu yhdessä tanssittavista tytön ja pojan vuoroista.

Vanhat tanssit -kurssin ohjelmistoon kuuluu lisäksi myös *seuratanssit*. Seuratanssit ovat levinneet Suomeen 1900-luvulla vasta kansantanssien jälkeen (Niemi 2007). Tango luokitellaan seuratanssiksi. Tango on peräisin Argentiinan Buenos Airesin köyhälistön slummialueilta. Tangossa on hidas tempo, voimakkaat poljennot ja tiukat käännökset sekä taivutukset. (Niemi 2008, 71.)

Turku juhli kulttuuripääkaupunkina oloa vuonna 2011, jolloin Turun lukiot järjestivät yhteisen Vanhat Tanssit -gaalailan. Dancing Queen -tanssi suunniteltiin varta vasten gaalailtaa varten. Koreografeina toimi Kirsti Nurmela ja Leena Helin. Vauhdikas Dancing Queen -tanssi

on tehty nimensä mukaan Abban Dancing Queen -kappaleeseen. (Turun kaupunki sivistystoimiala 2011.)

4.2 Vanhojen päivän historiaa

Lukion toisesta merkkijuhlasta, penkinpainajaisista on tietoa jo 1900-luvun alusta, mutta Vanhojenpäivä on alkanut kehittymään vasta penkinpainajaisten jälkeen. Vanhojenpäivän ja Vanhat Tanssit -tapahtuman jälkeen toisen vuosikurssin oppilaat ovat koulun vanhimpia. Tapahtumaa voidaan pitää eräänlaisena siirtymäriittinä. (Jäppinen 2007.) Vanhojenpäivä nimitys tulee siitä, kun kolmannen vuosikurssin oppilaat eli abiturientit ovat lähteneet lukulomalle ylioppilaskirjoituksia varten, jolloin toisen vuosikurssin oppilaista tulee koulun vanhimpia. Toisen vuosikurssin oppilaat juhlivat koulun vanhimmiksi tulemista heti abiturienttien penkinpainajaisten jälkeisenä päivänä, joka sijoittuu helmikuun puoleen väliin. (Aalto 1999, 397–398.)

1950-luvulta lähtien Vanhojenpäivä alkoi yleistyä jokavuotiseksi tapahtumaksi. Aikaisemmin Vanhojenpäivää juhlittiin vain silloin tällöin joidenkin luokkien toimesta. 1970-luvun puoliväliin asti on saatettu viettää tanssittomia Vanhojenpäiviä. Nykyisin kuitenkin Vanhat Tanssit -esitys kuuluu osaksi Vanhojenpäivää ja lähes jokaisessa suomalaisessa lukiossa vietetään Vanhojenpäivää. Vanhojenpäiväperinne levisi varsinkin 1980-luvulla koko Suomen alueelle. (Jäppinen 2007.) Myös 1980-luvulla suomenruotsalaisissa kouluissa aloitettiin Vanhojenpäivän vietto penkinpainajaisten jälkeen (Bergman & Ekrem 1992, 66). Kuten jo aikaisemmin on mainittu Vanhat Tanssit -tapahtuman esitystä harjoitellaan lukion liikuntaan kuuluvalla yhdessä liikkuen -kurssilla tai paremmin tunnetulla Vanhat Tanssit -kurssilla (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2003, 2008).

Yli puolen vuosisadan ajan on lukion Vanhojenpäivä säilyttänyt suosionsa. Perinteisellä Vanhojenpäivällä ja Vanhat Tanssit -kurssilla on hyvin kasvatuksellinen tarkoitus, sillä siellä opitaan arvokasta ja sivistynyttä sekä myös kurinalaista käyttäytymistä hyviä tapoja noudattaen. Vanhojenpäivä yhdistää koulua, koteja ja jopa lähiseutua. Usein Vanhat Tanssit -kurssin oppilaat käyvät esittämässä tanssejaan vanhempien, koulun henkilökunnan, opettajien ja oppilaiden lisäksi lähialueen päiväkodeissa, alakouluissa, palvelutaloissa ja vanhainkodeissa. Koulut tekevät päivästä oman näköisensä koristeluilla, juhlalounailla ja koulun oppilaiden omalla tanssilla. Monissa kouluissa tanssimusiikin hoitaa jopa oikea orkesteri. (Jäppinen 2007.)

5 TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TUTKIMUSONGELMAT

Tämän pro gradu -tutkimuksen tarkoituksena on selvittää lukiolaisten osallistumisen syyt Vanhat Tanssit -kurssille sekä tarkastella, mitkä ovat lukiolaisten motiivit jättäytyä pois luki-
on Vanhat Tanssit -kurssilta. Tutkimuksessa kartoitetaan myös eroavatko tyttöjen ja poikien Vanhat Tanssit -kurssille osallistumisen ja poisjättäytymisen motiivit toisistaan. Lisäksi tutki-
taan millaisia merkityksiä Vanhat Tanssit -kurssi ja itse Vanhat Tanssit -tanssitapahtuma an-
taa lukiolaisille.

Tutkimuksen avulla pyritään vastaamaan seuraaviin tutkimusongelmiin:

1. Miksi oppilaat osallistuvat tai eivät osallistu Vanhat Tanssit -kurssille?
2. Eroavatko tyttöjen ja poikien Vanhat Tanssit -kurssille osallistumisen ja poisjättäyty-
misen motiivit toisistaan?
3. Millaisia merkityksiä Vanhat Tanssit -kurssilla ja tapahtumalla on oppilaille?

6 TUTKIMUSAINEISTO JA -MENETELMÄT

6.1 Tutkimuksen kohderyhmä

Tutkimuksen kohderyhmänä oli kahden suuren turkulaisen lukion oppilaat, joille järjestettiin Vanhat tanssit -kurssi ja -tapahtuma keväällä vuonna 2014. Tutkimuksessa mukana olleissa lukioissa oli 350-550 oppilasta sekä toisen vuosikurssin oppilaita yli sata. (Turun kaupunki sivistystoimiala 2013.) Lukiot luokiteltiin toisen vuosikurssin oppilasmäärän perusteella kuluun suuriin lukioihin. Lukioiden tarkkaa oppilasmäärää ei tutkimuseettisistä syistä voida tuoda esille.

Alla olevasta taulukosta 4 näkyy tutkimuksessa mukana olleiden oppilaiden sukupuolija-kauma sekä osallistuminen Vanhat Tanssit -kurssille. Tutkimukseen osallistui 156 oppilasta, joista 57 %:a oli tyttöjä ja 43 %:a poikia. Tutkimukseen osallistuneista oppilaista 132 osallistui Vanhat Tanssit -kurssille. Näistä oppilaista 58 %:a oli tyttöjä ja 42 %:a poikia. Tutkittavista oppilaista 24 ei osallistunut Vanhat Tanssit -kurssille. Heistä puolet oli tyttöjä ja puolet poikia. Kaikkien tutkittavien keski-ikä oli 16.9 vuotta. Tansseihin osallistuneista oppilaista 92 %:a oli lukion toiselta vuosikurssilta, 6 %:a ensimmäiseltä ja 2 %:a kolmannelta vuosikurssilta. Tutkittavat oppilaat, jotka eivät osallistuneet Vanhat Tanssit -kurssille olivat kaikki lukion toiselta vuosikurssilta. Tutkittavista pojista 82 %:a osallistui Vanhat Tanssit -kurssille, kun taas 18 %:a jättäytyi pois kurssilta. Tutkimukseen osallistuneista tytöistä 87 %:a osallistui Vanhat Tanssit -kurssille, kun taas 13 %:a jätti Vanhat Tanssit -kurssiin osallistumatta.

TAULUKKO 4. Vanhat Tanssit -kurssille osallistuneiden ja poisjättäytyneiden osuudet tutkimusaineistossa sukupuolen mukaan jaoteltuna

Osallistui Vanhat Tanssit -kurssille	Pojat		Tytöt		Yhteensä	
	n	(%)	n	(%)	n	(%)
Kyllä	55	(82)	77	(86.5)	132	(85)
Ei	12	(18)	12	(13.5)	24	(15)
Yhteensä	67	(100.0)	89	(100.0)	156	(100.0)

6.2 Tutkimusaineiston keruu

Aineistonkeruumenetelmänä käytettiin kyselylomakkeella tehtävä kyselytutkimus (Liitteet 1, 2, 3 ja 4). Kyselytutkimus mahdollistaa monen kohdehenkilön vastaamisen kyselyyn samanaikaisesti sekä tutkittavilta pystyy kysymään monta asiaa samalla kertaa. Kyselyn muodossa oleva aineisto on myös helppo käsitellä ja analysoida. (Hirjärvi, Remes & Sajavaara 2010, 195).

Toimin itse toisen turkulaisen koulun Vanhat Tanssit -kurssin opettajana, joten kyselyiden teettäminen omalle Vanhat Tanssit -kurssiryhmälle oli opetusten ohessa helppoa. Toinen turkulainen lukio valikoitui tutkimukseen sen perusteella, että tunsin kyseisen lukion liikunnanopettajan ja tiesin hänen opettavan Vanhat Tanssit -kurssia. Tuntemaani liikunnanopettajaan oli helppo olla yhteydessä sekä kyselyiden toteuttaminen hänen tunneilla onnistui ongelmitta.

Ensimmäinen kysely Vanhat Tanssit -kurssille osallistumisen syistä toteutettiin Vanhat Tanssit -kurssin ensimmäisillä tunneilla joulukuun alussa vuonna 2013. Kyselylomakkeet täytettiin Vanhat Tanssit -opetustunnin alussa ja niiden täyttämiseen kului oppilailta noin kymmenen minuuttia. Ennen kyselyyn vastaamista oppilaille annettiin ohjeet lomakkeen täyttöön sekä kerrottiin tutkimuksen tarkoituksesta. Oppilaille oli mahdollisuus myös kysyä, jos jokin asia jäi epäselväksi tai, jos kyselylomakkeessa ilmeni jotakin sellaista, mitä oppilas ei ymmärtänyt.

Kysely poisjäämisen syistä Vanhat Tanssit -kurssilta (Liite 2) teetettiin tutkittavien toisen vuosikurssin oppilaiden ryhmänohjaustunnilla joulukuussa 2013 sekä liikuntatunneilla maaliskuuhuhtikuussa 2014. Kyselylomakkeiden täyttämiseen oppilailta meni noin kymmenen minuuttia. Ennen kyselyyn vastaamista oppilaille annettiin ohjeet lomakkeen täyttämiseen sekä kerrottiin tutkimuksen tarkoituksesta. Oppilaille oli myös mahdollisuus kysyä, jos jokin asia jäi epäselväksi. Oppilaat eivät kuitenkaan tarvinneet apua lomakkeen täyttämässä.

Kyselyn Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman merkityksistä toteutettiin molemmissa lukioidissa Vanhat Tanssit -tapahtuman jälkeen tutkittavien oppilaiden liikuntatunneilla maaliskuuhuhtikuussa 2014. Kyselylomakkeen täyttämiseen meni oppilailta noin 20 minuuttia. Ennen kyselyyn vastaamista oppilaille annettiin taas ohjeet lomakkeen täyttämiseen ja kerrottiin jälkimmäisen kyselyn tarkoituksesta sekä ensimmäisen ja jälkimmäisen kyselyn yhdistämisestä. Oppilaille oli mahdollisuus kysyä, jos jokin asia jäi jostakin asiasta epäselväksi. Kukaan oppi-

laista ei tarvinnut kummankaan lomakkeen täyttöön apua. Tavoitteena oli, että samat oppilaat osallistuvat molempiin kyselyihin, Vanhat Tanssit -kurssille osallistumisen syitä tutkivaan kyselyyn (Liite 1) sekä Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman merkityksiä selvittävään kyselyyn (Liite 3 ja 4). Jälkimmäisen kyselyn toteuttaminen toisessa lukiossa tuotti ongelmia, sillä kaikkia kurssilaisia ei tavoitettu. Tästä johtuen jälkimmäisen kyselyn osallistujamäärä jäi alhaisemmaksi verrattuna ensimmäiseen Vanhat Tanssit -kurssin osallistumissyyskyselyyn. Kyselylomakkeet Vanhat Tanssit -kurssin jälkeen olivat hieman erilaiset tutkimuksessa mukana olleiden lukioiden välillä, sillä kysymykset piti räätälöidä kahden eri lukion oppilaille sopiviksi.

Tässä työssä käytettiin tukena Happonen ja Mustosen (2013) pro gradu -tutkielmaa. Kyselylomaketta laatiessa tukea kysymyksiin löytyi Happonen ja Mustosen (2013) kyselylomakkeesta. Heidän kyselylomakkeesta hyödynnettiin kolmea kysymystä: ”mistä eri syistä arvioisit oppilaiden osallistuvan Vanhat Tanssit -kurssille”, ”mistä syistä arvioisit oppilaiden jäävän pois Vanhat Tanssit -kurssilta” sekä ”mitä kaikkea Vanhat Tanssit -tapahtuma voi antaa oppilaille sinun näkemyksesi mukaan”. Edellä mainittuja opettajille suunnattuja kysymyksiä Vanhat Tanssit -kurssista ja -tapahtumasta muokattiin niin, että ne kohdennettiin sopiviksi oppilaille, jotka osallistuvat Vanhat Tanssit -kurssille tai jättäytyvät pois kyseiseltä kurssilta. Tutkimuksen kyselylomakkeiden kysymyksiin lisättiin vielä vastauskohtia eli muuttujia, joita Mustonen ja Happonen (2013) olivat itse ehdottaneet tutkimuksensa jatkotutkimuskohdassa kyselyn parantamiseksi. Heidän mielestään kyselyn muuttujissa ei otettu huomioon Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman kehollista eli fyysistä puolta tai yhteisöllisyyden näkökulmaa.

Kyselylomakkeen esitestaus on välttämätöntä, sillä sen avulla voidaan tarkistaa sekä korjata kyselylomakkeen vajavaisuudet ja virheet (Hirsjärvi ym. 2010, 204). Kyselylomake testattiin neljällä koehenkilöllä ja heidän antama palaute oli ensisijaisen tärkeää kyselylomakkeen lopullisen version aikaansaamiseksi. Tutkimuksen kyselylomakkeiden kysymyksiin lisättiin vielä muuttujia, joiden oletettiin vaikuttavan Vanhat Tanssit -kurssille osallistumiseen tai poisjättäytymiseen. Vanhat Tanssit -kurssin osallistumissyymuuttujiksi lisättiin seuraavat: oppilas saa viettää aikaa kavereiden kanssa, oppilas haluaa oppia tanssimaan vanhoja tansseja ja tanssiminen on mukavaa. Vanhat Tanssit -kurssin poisjättäytymissyymuuttujiksi lisättiin oppilaan heikot tanssitaidot, oppilaalla ei ole tuttuja kurssilla ja oppilas ei ehdi harjoituksiin -muuttujat. Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman merkityksiin lisättiin myös muuttujia, joi-

den oletettiin nousevan esille Vanhat Tanssit -kurssin ja tapahtuman merkityksinä. Lisätyt merkitysmuuttujat olivat: paransin kuntoani ja syvensin ystävyyssuhdetta pariini.

6.3 Tutkimuksessa käytetyt mittarit ja muuttujat

Osallistumis- ja poisjättäytymissyitä kartoittavissa kyselylomakkeissa tiedusteltiin ensin oppilaan taustatietoja, kuten sukupuolta, ikää, koulua, vuosikurssia ja osallistumista kurssille. Jos oppilas osallistui Vanhat Tanssit -kurssille, häneltä kysyttiin osallistumiskertaa. Oppilailta kysyttiin myös liikuntaharrastuneisuutta viikossa sekä harrastavatko tai ovatko he harrastaneet tanssia koulun ulkopuolella. Oppilailta kysyttiin myös edellisen todistuksen liikuntanumeroa. Kyselylomake Vanhat Tanssit -kurssin jälkeen sisälsi kysymyksiä Vanhat Tanssit -kurssista ja -tapahtumasta, esimerkiksi: ”Rastita ne vanhojen tanssit, jotka olisit halunnut jättää kokonaan pois ja kirjoita perään syy siihen, miksi juuri tämä tanssi olisi pitänyt jättää pois.” Edellä mainittujen kysymysten lisäksi kyselylomakkeet sisälsivät seuraavanlaiset mittarit.

Osallistumissyiden mittarilla selvitettiin oppilaiden osallistumisen motiiveja Vanhat Tanssit -kurssille. Osallistumisen syitä tutkittiin vain niiltä oppilailta, jotka osallistuivat Vanhat Tanssit -kurssille. Osallistumista Vanhat Tanssit -kurssille tutkittiin 26 osion avulla (Liite 1; kysymys 10). Osallistumissyökysymyksenä oli: ”Mistä eri syistä osallistut Vanhat Tanssit -kurssille? Arvioi kunkin syyn tärkeyttä rastittamalla sopivin vaihtoehto”. Tutkimukseen osallistuneet oppilaat pohtivat osallistumissyitä Likert-asteikolla yhdestä neljään (ei lainkaan tärkeä - erittäin tärkeä).

Poisjäämissyiden mittarilla tutkittiin oppilaiden syitä olla osallistumatta Vanhat Tanssit -kurssille. Kysymyksenä oli: ”Mistä eri syistä jäit pois Vanhat Tanssit -kurssilta? Arvioi kunkin syyn tärkeyttä rastittamalla sopivin vaihtoehto”. Osallistumattomuussyiden mittari sisälsi 39 osiota (Liite 2; kysymys 10), joihin vastattiin Likert -asteikolla yhdestä neljään (ei lainkaan tärkeä - erittäin tärkeä). Vastaus numero yksi kertoo syyn olevan, *ei lainkaan tärkeä* oppilaalle. Toisessa ääripäässä numerolla neljä oleva vastausvaihtoehto syyllä olla osallistumatta Vanhat Tanssit -kurssille on oppilaalle *erittäin tärkeä*. Tämä mittari oli vain niille tutkimukseen osallistuville oppilaille, jotka eivät osallistuneet Vanhat Tanssit -kurssille.

Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman merkityksen mittarilla selvitettiin oppilaiden kokemia merkityksiä Vanhat Tanssit -kurssista ja -tapahtumasta. Vanhat Tanssit -kurssin ja -

tapahtuman merkityksen tärkeyden mittari sisälsi 29 osiota (Liite 3; kysymys 21 ja liite 4; kysymys 19), joihin vastattiin Likert-asteikolla yhdestä neljään (en/ei lainkaan – melko vähän - jonkin verran - melko paljon). Kysymyksenä oli: ”Mitä Vanhojen Tanssit -kurssi on antanut sinulle? Arvioi jokainen väittämä rastittamalla sopivin vaihtoehto”. Jos oppilas valitsi kyselyn vastausvaihtoehdoista numeron yksi, halusi oppilas vastata kysymyksen syyn olevan hänelle, *ei lainkaan tärkeä*. Vastausvaihtoehdolla numero neljä tarkoitetaan vastauksen syyn olevan vastaajalle *erittäin tärkeä*.

Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman merkitysmittarin antama tieto tiivistettiin Varimax-rotatoidun pääakselifaktorianalyysin avulla. Faktorianalyysin tarkoituksena on pienentää suuri muuttujien määrä muutamaaan ryhmään löytämällä muuttujien väliltä jotakin yhteistä, joka yhdistää useat muuttujat toisiinsa. Faktorianalyysissä oletetaan, että muuttujat on mitattu järjestysasteikollisella mittarilla. Muuttujien välillä tulee olla korrelaatiota. Otoskoon tulee olla tarpeeksi suuri sekä sen tulee jakautua normaalisti. (Metsämuuronen 2011, 667.) Faktorianaalyysi voidaan toteuttaa, sillä tämän tutkimuksen otoksen analyysikriteerit toteutuvat. Faktorianaalyysi tuotti kuusi uutta faktoria. Uudet faktorit nimettiin seuraavanlaisesti: ryhmätyöskentelytaitojen oppiminen (F1), myönteisen minäkuvan vahvistaminen (F2), ryhmään kuuluminen (F3), koulun ilmapiirin paraneminen (F4), vanhojen tanssien oppiminen (F5) ja päivä tähtenä (F6).

Faktoreiden muodostamisen kriteereinä oli .30 lataus omalle faktorille sekä vähintään .30 kommunaliteettia. Faktoreille tulevien yksittäisten muuttujien latausten neliöiden summa on nimeltään kommunaliteetti (h^2). Kommunaliteetti kertoo, kuinka monta prosenttia muuttujan varianssista voidaan selittää komponentin avulla. Muuttuja on latautunut faktorille sitä paremmin, mitä lähempänä kommunaliteetin arvo on lukua yksi. (Metsämuuronen 2011, 670.) Tämän tutkimuksen muuttujat saivat latauksia .31 ja .95 väliltä. Tämän tutkimuksen kommunaliteetit jakautuivat välille .47-.93. Faktorin ominaisarvon tulisi olla vähintään yksi (Metsämuuronen 2011, 670). Tämän tutkimuksen muodostettujen faktorien ominaisarvot olivat väliltä 1.17-12.1. Faktorianaalyysin muodostama kuuden faktorin rakenne selitti noin 63 %:a mittarin kokonaisvariانسsista. Kuusi summamuuttujaa muodostettiin alun perin 29 muuttujasta. Seuraavalta sivulta olevasta taulukosta 5 löytyvät muodostetut uudet faktorit, niiden lataukset, kommunaliteetit ja ominaisarvot sekä kuuden faktorin selitysaste.

TAULUKKO 5. Oppilaiden Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman merkityksiin liittyvät faktorit, niiden lataukset, kommunaliteetit ja ominaisarvot sekä kuuden faktorin selitysaste

Faktorit	F1	F2	F3	F4	F5	F6	h2
F1 Ryhmätyöskentelytaitojen oppiminen							
Opettaa vastuuntuntoa	0.84						0.87
Opettaa itsekontrollia	0.80						0.81
Opettaa työskentelemään tavoitteellisesti	0.69						0.66
Opettaa yhteistyötaitoja	0.57						0.67
Opettaa käytöstapoja	0.54						0.64
Opettaa vuorovaikutustaitoja	0.53						0.76
Kehittää sosiaalisia taitoja	0.34						0.57
F2 Myönteisen minäkuvan vahvistaminen							
Lisää esiintymiskokemusta		0.67					0.65
Tarjoaa onnistumisen elämyksiä		0.67					0.67
Lisää itseluottamusta		0.57					0.77
Vahvistaa itsetuntoa		0.56					0.83
Parantaa kuntoa		0.39					0.52
Kehittää itseilmaisua		0.31					0.58
F3 Ryhmään kuuluminen							
Tutustuu ryhmään paremmin			0.79				0.71
Vahvistaa ryhmään kuulumisen tunnetta			0.78				0.83
Opettaa tuntemaan ryhmää			0.66				0.53
Vahvistaa ystävyysuhdetta pariin			0.35				0.69
Opettaa luonnollista kanssakäymistä sukupuolen kanssa			0.32				0.77
F4 Koulun ilmapiirin paraneminen							
Vähentää oppilaiden välistä kilpailua				0.70			0.55
Lisää motivaatiota koululiikuntaan				0.68			0.65
Lisää koulun yhteishenkeä				0.55			0.47
Parantaa koulun oppimisilmapiiriä				0.46			0.64
Tutustuttaa tanssiperinteeseen				0.43			0.48
F5 Vanhojen tanssien oppiminen							
Opettaa tanssimaan vanhoja tansseja					0.95		0.93
F6 Päivä tähtenä olo							
Saa olla huomion keskipisteenä						0.63	0.65
Ominaisarvo	12.1	2.24	1.87	1.40	1.36	1.17	20.14
Selitysaste (%)							62.51

Muuttuja ”opettaa arvostamaan perinteitä” jätettiin pääkomponenttien ulkopuolelle, koska kommunaliteetti-arvo oli alle .30. Muuttujat ”parantaa asennetta tanssimiseen”, ”opettaa nauttimaan musiikin ja liikkeen yhteydestä” sekä ”antaa esteettisyyden kokemuksia” poistettiin faktoreista, koska ne latautuivat useammalle faktorille.

6.4 Tutkimusaineiston käsittelymenetelmät

Tutkimus toteutettiin määrällisen tutkimuksen menetelmin. Tutkittavan aineiston analysoinnissa käytettiin IBM SPSS Statistic 21.0 -ohjelmaa. Tässä tutkimuksessa mukana olleiden turkulaisten lukioiden oppilailta saatujen kyselylomakkeiden vastaukset tallennettiin ohjelmaan numeeriseen muotoon. Aineiston kuvailemisessa käytettiin prosenttiosuuksia. Faktori-analyysin avulla Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman merkityksistä muodostettujen summamuuttujien sisäistä yhdenmukaisuutta analysoitiin Cronbachin alfakertoimen avulla. Muodostettujen summamuuttujien Cronbachin alfakertoimet löytyvät tutkimuksen luotettavuusosiosta.

Pearsonin tulomomenttikorrelaatiokerroin selvittää kahden muuttujan välistä myönteistä tai kielteistä yhteyttä. (Metsämuuronen 2011, 364.) Sen avulla tarkasteltiin Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman merkitysmuuttujien yhteyttä omassa summamuuttujassaan. Korrelaatio muodostuu kahden muuttujan välisestä yhteisvaihtelusta sekä muuttujien hajonnasta. Muuttujien välillä ei ole yhteyttä, mitä lähempänä nollaa korrelaatiokerroin on. Korrelaatiokerroimen arvon ollessa välillä 0.80–1.0 korrelaation voidaan sanoa olevan erittäin korkeaa, välillä 0.60–0.80 korkeaa ja välillä 0.40–0.60 kohtuullista. (Metsämuuronen 2011, 369–372.) Korrelaatiokerroimet löytyvät liitteestä 5.

Oppilaiden osallistumisen motiiveja Vanhat Tanssit -kurssille kuvataan muuttujien saamien keskiarvojen ja keskihajontojen avulla. Riippumattomien otosten t-testillä selvitettiin oppilaiden Vanhat Tanssit -kurssille osallistumisen motiivimuuttujien keskiarvoissa esiintyviä sukupuolten välisiä tilastollisesti merkitseviä eroja. Riippumattomien otosten t-testiä voidaan tässä tapauksessa käyttää, sillä kyseessä on välimatka-asteikollinen muuttuja sekä otoksen jakauma on normaali. Yli 30 otoksen koko mahdollistaa tyydyttävästi mainittuja tilastollisten havaintojen teon luotettavaksi. (Metsämuuronen 2011, 581.)

Oppilaiden poisjättäytymisen syitä Vanhat Tanssit -kurssilta kuvataan muuttujien saamien keskiarvojen ja keskihajontojen avulla. Riippumattomien otosten t-testiä ei voida käyttää tutkimaan Vanhat Tanssit -kurssilta poisjättäytyneiden oppilaiden motiivimuuttujien keskiarvoissa esiintyviä sukupuolten välisiä tilastollisesti merkitseviä eroja, koska otoskoko on alle 30. Ei voida myöskään olla varmoja ovatko tarkasteltavat muuttujat normaalijakautuneita perusjoukossa. Tästä syystä on perusteltua käyttää Mann-Whitneyn u-testiä, jonka kanssa ei

tarvitse olettaa normaalijakautuneisuutta tai suurta otoskokoa. (Metsämuuronen 2011, 386.) Mann-Whitneyn u-testillä selvitettiin oppilaiden Vanhat Tanssit -kurssilta poisjättäytymisen syiden mediaaneissa esiintyviä sukupuolten välisiä tilastollisesti merkitseviä eroja.

Oppilaiden kokemat merkitykset Vanhat Tanssit -kurssista ja -tapahtumasta esitetään merkityssummamuuttujien saamilla keskiarvoilla ja keskihajonnoilla. Riippumattomien otosten t-testillä selvitettiin oppilaiden Vanhat Tanssit -kurssilta saamien merkityssummamuuttujien keskiarvoissa esiintyviä sukupuolten välisiä tilastollisesti merkitseviä eroja.

6.5 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksessa pyritään virheettömyyteen, mutta silti tulosten luotettavuus vaihtelee. Tästä syystä tutkimuksen luotettavuutta tulee arvioida. (Hirsjärvi ym. 2010, 231.) Tutkimuksen luotettavuutta tarkasteltiin validiteetin ja reliabiliteetin avulla. Tutkimuksen **validiteetilla** tarkoitetaan sitä, miten hyvin tutkimuksen mittarit mittaavat juuri sitä, mitä tutkimuksessa on tarkoitus mitata ja tutkia (Hirsjärvi ym. 2010, 231; Holopainen & Pulkkinen 2002, 14; Metsämuuronen 2011, 65). Validiteetti on tutkimuksen mittausten kannalta tärkeä luotettavuuden tekijä, sillä reliabiliteetilla ei ole merkitystä, jos tutkimuksen mittarit tai tutkimusmenetelmät eivät mittaa tutkimuksen kannalta oikeaa asiaa (Vehkalahti 2008, 41).

Reliabiliteetti tarkoittaa mittaustuloksen toistettavuutta. Samaa asiaa tutkittaessa tutkimustulokset voidaan toistaa yhä uudestaan ja uudestaan eri tutkijoiden toimesta. Jotta sattumanvaraisilta tutkimustuloksilta vältyttäisiin, tulee tutkimuksessa käytetyn mittarin olla luotettava. Luotettavat mittarit mahdollistavat sen, että jokaisella tutkimuskerralla päädytään samankaltaisiin tuloksiin eli hallitaan mittausrvirheen määrää ja vaikutusta. (Hirsjärvi ym. 2010, 231; Metsämuuronen 2011, 74-76).

Validiteetilla kiinnitetään huomiota tutkimuksen luotettavuuteen. Välttämättä aina valitut mittarit ja tutkimusmenetelmät eivät hae vastauksia tutkijan asettamiin tutkimusongelmiin. Hyvänä esimerkkinä voidaan nostaa vastaaminen tutkimuksen kyselylomakkeisiin. Kyselyyn osallistunut on saattanut ymmärtää kysymyksen aivan eri tavalla kuin tutkija itse on sen ajatellut ja tästä syystä tutkittavan vastaus on lähtenyt aivan eri raiteille tutkijan luomaan tutkimusongelmaan nähden. Tämä vähentää tutkimuksen sisäistä validiteettia, jos tutkija käsittelee saatuja tuloksia edelleen oman ajattelumallinsa mukaan. (Hirsjärvi ym. 2010, 231-232.)

Validiteetti voidaan jakaa sisäiseen ja ulkoiseen validiteettiin. Sisäisessä validiteetissa tarkastellaan tutkimuksen omaa luotettavuutta, eli sitä, käytetäänkö tutkimuksessa tarkoituksenmukaisia teorioita, käsitteitä ja mittareita sekä ovatko mittarit ja tutkimusmenetelmät sopivia tutkittavalle aiheelle. (Metsämuuronen 2011, 65.) Tämän tutkimuksen sisäistä luotettavuutta lisää suhteellisen suuri kohderyhmä, 156 oppilasta. Toisaalta tässä tutkimuksessa Vanhat Tanssit -kurssilta poisjättäytyneiden tutkittavien määrä on hyvin pieni, mikä siltä osin vähentää tutkimuksen luotettavuutta. Lisäksi jälkimmäiseen Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman merkityksiä tutkivaan kyselyyn vastasi huomattavasti vähemmän oppilaita kuin ensimmäiseen osallistumissyitä kartoittavaan kyselyyn.

Ulkoisessa validiteetissa arvioidaan tutkimuksen yleistettävyyttä eli sitä, voidaanko tutkimustuloksia yleistää jonkinlaiseen joukkoon. Ulkoista validiteettia voidaan parantaa ehkäisemällä mahdollisimman monta tutkimuksen luotettavuutta heikentävää tekijää jo tutkimusasetelmaa tehtäessä ja otanta valittaessa. Ulkoisen validiteetin tarkastelussa kiinnitetään huomio yleensä tutkimuksen kohderyhmään. (Metsämuuronen 2011, 65.) Tässä tutkimuksessa kohderyhmä on harkinnanvarainen, koska tutkittiin vain kahta turkulaista lukiota Turun yhdeksästä lukios- ta. Tuloksia ei voida yleistää koskemaan kaikkia Turun tai Suomen lukioita, koska tulokset koskevat vain näiden kahden turkulaisen lukion Vanhat Tanssit -kurssille osallistuneita sekä Vanhat Tanssit -kurssilta poisjättäytyneitä oppilaita.

Kyselytutkimuksella on heikkoutensa, sillä tutkittavat eivät ole välttämättä jaksaneet nähdä vaivaa kyselyn täyttämiseen ja ovat vastanneet siihen hätäisesti. Oppilaat ovat saattaneet myös ymmärtää osan kysymyksistä väärin, jos annetut vastausvaihtoehdot ovat olleet turhan epäselviä. (Hirsjärvi ym. 2010, 195.) Toisaalta oppilailla on ollut mahdollisuus varmistaa oikeinymmärryksensä tutkijalta. Lisäksi oppilailla oli kyselyyn vastaamiseen tarpeeksi aikaa. Aineistonkeruussa käytetyt kyselylomakkeet myös esitettiin, jotta saatiin varmuus käsitteiden ja kysymysten ymmärrettävyydestä. Suurimmalta osin kyselylomakkeet oli täytetty huolellisesti ja ohjeiden mukaan. Oppilaat olivat jättäneet vastaamatta joihinkin kyselylomakkeen kohtiin, mutta vastaamattomuus ei ollut systemaattista. Tyhjiä vastauksia ei ollut kuin muutaman oppilaan vastauksissa. Oppilaat eivät tarvinneet lisäselvitystä kyselylomakkeiden täyttämiseen. Tässä työssä tutkimusmenetelmänä oli yksipuolisesti ainoastaan kyselylomake. Lisäksi tutkimuksen analyysit tehtiin yksin.

Tässä tutkimuksessa jokaisessa mittarissa oli yli 20 osiota. Mittareita voidaan pitää laajuutensa nähden luotettavina. Tutkittavat vastasivat samalla kertaa moneen kyselylomakkeen kohtaan, joten keskittyminen on voinut herpaantua loppua kohti mentäessä. Metsämuurosen (2011, 67-68) mukaan valmista mittaria on järkevää käyttää, koska sitä on jo testattu ja sen luotettavuutta tutkittu ja kuvattu. Samaa mittaria käytettäessä ovat tulokset vertailukelpoisia. Tässä tutkimuksessa käytettyjä mittareita on käytetty aikaisemmin Happonen ja Mustosen (2013) tutkimuksessa. Osallistumis- ja osallistumattomuussyiden sekä Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman merkityksen mittareihin lisättiin kuitenkin osioita. Lisätyt osiot pohjautuvat pääosin omiin näkemyksiini ja kokemuksiini sekä pro gradu -seminaareissa ehdotettuihin lisäyksiin. Lisätyissä osioissa oli myös Happonen ja Mustosen (2013) itsensä ehdottamia lisävittämiä Vanhat Tanssit -kurssin merkityksistä.

Tutkimuksessa käytettyjen mittareiden reliabiliutta voi tutkia tarkastelemalla sen sisäistä yhdenmukaisuutta. Näin tehtäessä saadaan selville, mittaavatko mittarin osioiden muuttajat samaa asiaa. Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman merkityksiä mittaavista muuttujista luotujen keskiarvoon perustuvien summamuuttujien (ryhmätyöskentelytaitojen oppiminen, myönteisen minäkuvan vahvistaminen, ryhmään kuuluminen, koulun ilmapiirin paraneminen) sisäistä yhdenmukaisuutta tarkasteltiin Cronbachin alfa-kertoimen avulla. Cronbachin alfa-kerroin kertoo kuinka hyvin samaan summamuuttujaan valitut kysymykset mittaavat samaa asiaa. Alfa-kerroin ollessa suurempi kuin .60 ovat summamuuttajat sisäisesti yhdenmukaisia eli reliabeleja. Mittarin osiot mittaavat samankaltaista asiaa sitä paremmin mitä korkeampi alfa-kerroin on. Joskus jonkin osion poisjättäminen nostaa mittarin reliabiliteettia. (Metsämuuronen 2011, 78-79.) Seuraavissa taulukoissa 6-9 esitetään Cronbachin alfa-kerroin summamuuttujien osalta sekä alfa-kerroin, joka muodostuisi, jos kyseinen muuttuja poistettaisiin.

TAULUKKO 6. Ryhmätyöskentelytaitojen oppiminen-summamuuttujan sisäinen yhdenmukaisuus (N=63)

	Cronbachin alfa-kerroin, jos osio poistetaan
Opettaa käytöstapoja	.90
Kehittää sosiaalisia taitoja	.89
Opettaa yhteistyötaitoja	.89
Opettaa itsekontrollia	.89
Opettaa työskentelemään tavoitteellisesti	.89
Opettaa vastuuntuntoa	.88
Opettaa vuorovaikutustaitoja	.88
Alfa	.90

TAULUKKO 7. Myönteisen minäkuvan vahvistaminen-summamuuttujan sisäinen yhdenmukaisuus (N=62)

	Cronbachin alfa-kerroin, jos osio poistetaan
Parantaa kuntoa	.86
Tarjoaa onnistumisen elämyksiä	.86
Kehittää itseilmaisua	.84
Lisää esiintymiskokemusta	.84
Vahvistaa itsetuntoa	.83
Lisää itseluottamusta	.82
Alfa	.86

TAULUKKO 8. Ryhmään kuulumisen-summamuuttujan sisäinen yhdenmukaisuus (N=62)

	Cronbachin alfa-kerroin, jos osio poistetaan
Opettaa tuntemaan ryhmää	.83
Vahvistaa ystävyysuhdetta pariin	.82
Opettaa luonnollista kanssakäymistä vastak-	.82
Vahvistaa ryhmään kuulumisen tunnetta	.80
Tutustuu ryhmään paremmin	.78
Alfa	.84

TAULUKKO 9. Koulun ilmapiirin paraneminen-summamuuttujan sisäinen yhdenmukaisuus (N=62)

	Cronbachin alfa-kerroin, jos osio poistetaan
Parantaa koulun oppimisilmapiiriä	.72
Tutustuttaa tanssiperinteeseen	.71
Lisää koulun yhteishenkeä	.67
Lisää motivaatiota koululiikuntaan	.67
Vähentää oppilaiden välistä kilpailua	.63
Alfa	.73

Summamuuttujien alfa-kertoimet olivat seuraavanlaiset: ryhmätyöskentelytaitojen oppimisen alfa-kerroin oli .90, myönteisen minäkuvan vahvistaminen alfa-kerroin oli .86, ryhmään kuulumisen alfa-kerroin oli .84 ja koulun ilmapiirin paraneminen alfa-kerroin oli .73. Muodostetut faktorit ovat reliaabeleja, sillä niiden Cronbachin alfa-kertoimet olivat yli .60. Kaikki väittämät jokaisesta summamuuttujasta säilytettiin, sillä tässä tapauksessa Cronbachin alfa-kertoimet eivät olisi kohentuneet väittämien poistamisesta eikä mikään väittämistä ollut alfa-kertoimeltaan suurempi kuin summamuuttujan alfa-kerroin. (Metsämuuronen 2011, 79.)

6.6 Tutkimuksen eettisyys

Jokaiselta tutkimukseen osallistuneelta alle 18-vuotiaalta oppilaalta pyydettiin tutkimukseen osallistumislupa oppilaan vanhemmalta Wilma-viestillä. Tutkimukseen on otettu mukaan vain niiden oppilaiden kyselylomakkeet, joiden vanhemmilta saatiin lupa oppilaan osallistumiseen. Yli 18-vuotiaat saivat itse päättää osallistumisestaan. Tutkimukseen osallistuminen oli oppilaille täysin vapaaehtoista. Kukaan oppilaista ei kieltäytynyt tutkimukseen osallistumisesta.

Vanhat Tanssit -kurssille osallistuneilta oppilaita pyydettiin molemmissa kyselylomakkeissa kertomaan nimensä, jotta ensimmäinen kyselylomake Vanhat Tanssit -kurssille osallistumisen syistä pystyttiin yhdistämään jälkimmäiseen Vanhat Tanssit -tapahtuman merkitysten kyselylomakkeeseen. Tutkimuseettisistä syistä yksityisyydensuoja pidettiin ja nimet jäivät vain tutkijan tietoon. Tutkimukseen osallistuneille oppilaille kerrottiin, että heidän henkilöllisyyttänsä tarvitaan vain kyselylomakkeiden yhdistämiseen. Oppilaille kerrottiin myös, että heidän tietonsa jäävät vain tutkijan tietoon.

7 TULOKSET

7.1 Vanhat Tanssit -kurssille osallistumiseen liittyvät syyt

Seuraavalla sivulla olevassa taulukossa 10 esitetään keskiarvot (ka) ja keskihajonnat (kh) oppilaiden osallistumisen syistä Vanhat Tanssit -kurssille sekä molemmilta sukupuolilta erikseen. Sukupuolten välisiä keskiarvojen eroja osallistumisen syistä Vanhat Tanssit -kurssille tarkasteltiin riippumattomien otosten t-testillä. Taulukon p-arvo kertoo siitä, onko sukupuolten välillä tilastollisesti merkitsevää eroa.

Oppilaat olivat tutkimuksen mukaan sitä mieltä, että hieno juhla (ka 2.87) sekä lukioon kuuluva perinteinen tapahtuma (ka 2.72) motivoivat muita syitä useammin osallistumaan Vanhat Tanssit -kurssille. Muita tärkeitä syitä kurssille osallistumiseen olivat, että siellä saa viettää aikaa kavereiden kanssa (ka 2.65), kurssin erilaisuus (ka 2.59) sekä itse tapahtuma ja siihen liittyvä oheistoiminta (ka 2.51).

Riippumattomien otosten t-testi näytti tyttöjen ja poikien Vanhat Tanssit -kurssille osallistumisen motiiveissa esiintyvät erot. Levenen testin mukaan kymmenessä osallistumisen motiivissa varianssit olivat eri suuret tyttöjen ja poikien välillä. Motiiveissa osallistua Vanhat Tanssit -kurssille oli tyttöjen ja poikien välillä tilastollisesti merkitsevää eroa väittämien hieno juhla ($p=0.01$), perinteinen lukioon kuuluva tapahtuman ($p=0.01$), saa viettää aikaa kavereiden kanssa ($p=0.01$), halu oppia tanssimaan vanhoja tansseja ($p=0.04$) sekä itse tapahtuma ja siihen liittyvä oheistoiminta ($p=0.00$). Tytöt pitivät kaikkia edellä mainittuja osallistumisen motiiveja tärkeämpinä syinä osallistua Vanhat Tanssit -kurssille kuin pojat. Vanhat Tanssit -kurssille osallistumisen syistä löytyi sukupuolten välisistä keskiarvoista tilastollisesti merkitseviä eroja myös seuraavien väittämien osalta; parin saanti oli helppoa ($p=0.00$), aiempi nähty esitys ($p=0.00$), saa olla päivän tähtenä ($p=0.00$), pyydettiin mukaan ($p=0.00$) sekä kiinnostus vastakkaiseen sukupuoleen ($p=0.00$). Pojat pitivät parin saannin helppoutta sekä kiinnostusta vastakkaiseen sukupuoleen tärkeämpinä syinä osallistua Vanhat Tanssit kurssille kuin tytöt kun taas tytöt näkivät aiemman esityksen ja päivän tähtenä olon vaikuttavan poikia enemmän kurssille osallistumiseen. Tyttöjä pyydettiin myös poikia useammin mukaan Vanhat Tanssit -kurssille. Tutkittavat olivat sitä mieltä, että tanssiohjelmien näkeminen (ka 1.26), tanssipelon voittaminen (ka 1.28), tyttö/poikaystävän pyyntö (ka 1.35) tai kunnon kohentaminen eivät luoneet kovin tärkeitä syitä osallistua Vanhat Tanssit -kurssille.

TAULUKKO 10. Poikien ja tyttöjen osallistumisen syyt Vanhat Tanssit -kurssille sekä sukupuolten väliset erot

Osallistumissyyt	Kaikki (n=119- 122)		Pojat (n=48- 51)		Tytöt (n=69- 71)		p	df	t
	ka	kh	ka	kh	ka	kh			
Hieno juhla	2.87	0.85	2.65	0.87	3.03	0.81	0.01	120	2.49
Perinteinen lukioon kuuluva tapahtuma	2.72	0.84	2.47	0.83	2.90	0.80	0.01	119	2.86
Saa viettää aikaa kavereiden kanssa	2.65	0.85	2.40	0.97	2.83	0.71	0.01	84.9	2.64
Mukavasti erilainen kurssi	2.59	0.91	2.41	0.94	2.72	0.87	0.07	120	1.86
Itse tapahtuma ja siihen liittyvä oheistoiminta	2.51	1.02	2.20	1.05	2.73	0.94	0.00	119	2.92
Itsestäänselvyys	2.46	0.96	2.25	0.98	1.38	0.93	0.05	120	-2.01
Parinsaanti oli helppoa	2.36	1.07	2.80	1.07	2.06	0.97	0.00	119	-3.98
Kaverit osallistuvat	2.20	0.91	2.02	0.94	2.32	0.88	0.07	119	1.83
Aiempi nähty esitys	2.16	0.95	1.73	0.92	2.46	0.84	0.00	120	4.60
Tanssiminen on mukavaa	2.14	0.85	1.98	0.87	2.26	0.83	0.08	118	1.77
Tanssitaidon oppiminen	2.07	0.80	2.10	0.83	2.04	0.78	0.71	120	-0.38
Halu oppia tanssimaan vanhoja tansseja	2.05	0.86	1.86	0.84	2.18	0.85	0.04	118	2.07
Rituaali, jonka jälkeen on koulun vanhin	2.05	0.95	1.90	1.04	2.15	0.87	0.15	119	1.46
Saa olla päivän tähtenä	2.00	0.95	1.43	0.70	2.41	0.90	0.00	119.3	6.73
Kurssi ei sisällä kilpailua	1.99	0.93	1.82	0.92	2.11	0.92	0.09	119	1.73
Pyydettiin mukaan	1.98	1.04	2.33	1.11	1.73	0.91	0.00	94.4	-3.18
Kiinnostus vastakkaiseen sukupuoleen	1.97	0.88	2.35	0.96	1.69	0.71	0.00	87.6	-4.19
Osa tanssia	1.80	0.80	1.76	0.79	1.83	0.81	0.66	120	0.45
Pääsee esiintymään	1.72	0.70	1.59	0.61	1.82	0.74	0.07	120	1.81
Hyvä tanssinopettaja	1.67	0.73	1.73	0.87	1.63	0.62	0.51	78.2	-0.66
Vanhempien toive	1.48	0.76	1.63	0.87	1.37	0.66	0.08	88.9	-1.80
Kunnon kohentaminen	1.38	0.61	1.37	0.63	1.38	0.59	0.95	120	0.07
Tyttö/poikaystävä halusi	1.35	0.80	1.50	0.95	1.24	0.67	0.10	81.6	-1.67
Tanssipelon voittaminen	1.28	0.52	1.32	0.62	1.25	0.44	0.49	119	-0.69
Tanssiohjelmat TV:ssä innostivat	1.26	0.54	1.24	0.55	1.28	0.54	0.64	120	0.46

7.2 Vanhat Tanssit -kurssilta poisjättäytymiseen liittyvät syyt

Seuraavan sivun taulukossa 11 esitetään keskiarvot (ka) ja keskihajonnat (kh) oppilaiden poisjättäytymisen syistä Vanhat Tanssit -kurssilta kaikilta kurssilta poisjättäytyneiltä oppilailta sekä molemmilta sukupuolilta erikseen. Sukupuolten välisiä eroja poisjättäytymisen syistä Vanhat Tanssit -kurssilta tarkastellaan Mann-Whitneyn u-testillä. U-testin ideana on, että jos järjestykseen laitettut havainnot ovat sekaisin, ryhmien välillä ei ole tilastollista eroa. Taulukon p-arvo kertoo siitä, onko sukupuolten keskiarvojen välillä tilastollisesti merkitsevää eroa. Tilastollisesti merkitsevä ero löytyy, jos p-arvo on alle 0.05. (Metsämuuronen 2011, 386 & 441.)

Oppilaiden mielestä merkittävin syy olla osallistumatta Vanhat Tanssit -kurssille on se, että oppilaat eivät yksinkertaisesti pidä Vanhat Tanssit -tapahtumaa itselle tärkeänä tapahtumana (ka 2.70). Tämä oli myös ainoa Vanhat Tanssit -kurssille osallistumattomuuden syistä, jossa oli sukupuolten välillä tilastollisesti merkitsevä ero ($p=0.03$). Pojat eivät pidä Vanhat Tanssit -tapahtumaa tärkeänä. Tanssitapahtuma ei kiinnosta (ka 2.52) oppilaita ja tanssiperinne ei ole oppilaille kovin tärkeä asia (ka 2.35) olivat myös tärkeimpiä syitä jättäytyä pois Vanhat Tanssit -kurssilta.

Kaikki oppilaat olivat sitä mieltä, että vähiten Vanhat Tanssit -kurssille osallistumattomuuteen vaikutti se, että oppilaat olisivat osallistuneet aikaisemmin Vanhat Tanssit -kurssille (ka 1.00), vanhemmat eivät haluaisi lapsensa osallistuvan Vanhat Tanssit -kurssille (ka 1.00) tai uskonnolliset syyt (ka 1.00).

TAULUKKO 11. Poikien ja tyttöjen poisjättäytymisen syyt Vanhat Tanssit -kurssilta sekä sukupuolten väliset erot

Poisjättäytymissyyt	Kaikki (n=23-24)		Pojat (n=12)		Tytöt (n=11-12)		p
	ka	kh	ka	kh	ka	kh	
Oppilas ei pidä tapahtumaa tärkeänä	2.70	1.22	3.25	1.06	2.09	1.14	0.03
Tanssitapahtuma ei kiinnosta	2.52	1.24	2.92	1.17	2.09	1.22	0.13
Oppilas ei pidä tanssiperinnettä tärkeänä	2.35	1.19	2.58	1.17	2.09	1.22	0.32
Oppilas ei pidä tanssimisesta	2.17	1.27	2.42	1.38	1.91	1.14	0.49
Oppilas ei nähnyt osallistumista itsestään-selvyytenä	2.17	1.23	2.42	1.24	1.91	1.22	0.35
Ei pidä rituaalia tulla koulun vanhimmaksi tärkeänä	2.17	1.15	2.25	1.14	2.09	1.22	0.74
Oppilas ei pidä esiintymisestä	2.09	1.20	2.42	1.31	1.73	1.01	0.24
Oppilas ei halua olla huomion keskipisteenä	2.04	1.11	2.33	1.23	1.73	0.91	0.29
Oppilas ei ehdi harjoituksiin	1.92	1.18	1.08	0.45	1.58	0.79	0.35
Tulee liian kalliiksi	1.87	0.92	1.58	0.90	2.18	0.87	0.10
Aiemmat esitykset eivät innostaneet	1.83	1.03	2.00	1.04	1.64	1.03	0.38
Liiallinen laittautuminen	1.79	1.10	1.67	0.99	1.92	1.24	0.80
Tanssitapahtuman oheistoiminta ei kiinnostanut	1.78	0.90	2.08	1.08	1.45	0.52	0.19
Tapahtuman aiheuttama stressi	1.78	0.95	1.75	0.87	1.82	1.08	1.00
Vanhoiden tanssien tanssimuodot eivät innostaneet	1.74	0.96	1.75	0.87	1.73	1.10	0.79
Oppilas ei osallistunut, vaikka vanhemmat toivoivat sitä	1.70	0.93	2.00	1.04	1.36	0.67	0.15
Epäonnistumisen pelko	1.65	0.94	1.58	0.79	1.73	1.10	0.98
Ulkonäköpaineet	1.61	1.08	1.42	0.67	1.82	1.40	0.93
Heikot tanssitaidot	1.61	0.89	1.67	0.89	1.55	0.93	0.65
Oppilas ei saanut paria	1.57	0.73	1.42	1.52	1.73	0.91	0.57
Oppilas osaa jo tanssia	1.52	0.85	1.67	0.99	1.36	0.67	0.53
Kurssi on liian erilainen	1.39	0.78	1.42	0.67	1.36	0.92	0.61
Tyttö/poikaystävä ei halunnut osallistua	1.38	1.01	1.00	0.00	1.75	1.36	0.32
TV:n tanssiohjelmat eivät innostaneet	1.35	0.71	1.58	0.90	1.09	0.30	0.19
Oppilas ei pääse itse esitykseen	1.30	0.70	1.25	0.45	1.36	0.92	0.88
Oppilaan kaverit eivät osallistu kurssille	1.26	0.54	1.25	0.45	1.27	0.65	0.88
Oppilas ei halua oppia tanssimaan vanhoja tansseja	1.26	0.54	1.42	0.67	1.09	0.30	0.32
Oppilas ei halua oppia tanssimaan	1.22	0.42	1.42	0.52	1.00	0.00	0.09
Kurssilla ei ole tuttuja	1.22	0.60	1.33	0.78	1.82	1.08	0.74
Tanssipelko	1.17	0.39	1.25	0.45	1.09	0.30	0.53
Oppilas ei halunnut kohottaa kuntoaan	1.13	0.34	1.17	0.39	1.09	0.30	0.79
Oppilas ei halua olla tekemisissä vastakaisen sukupuolen kanssa	1.09	0.29	1.08	0.29	1.09	0.30	0.98
Kurssi ei sisällä kilpailua	1.09	0.29	1.17	0.39	1.00	0.00	0.53
Oppilas ei pidä tanssiopettajasta	1.09	0.29	1.08	0.45	1.09	0.30	0.98
Oppilasta ei pyydetty mukaan	1.09	0.29	1.17	0.39	1.00	0.00	0.53
Oppilas on osallistunut jo aikaisemmin	1.00	0.00	1.00	0.00	1.00	0.00	1.00
Vanhemmat eivät halunneet oppilaan osallistuvan	1.00	0.00	1.00	0.00	1.00	0.00	1.00
Uskonnolliset syyt	1.00	0.00	1.00	0.00	1.00	0,00	1.00

7.2 Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman merkitys oppilaille

Alla olevasta taulukosta 12 löytyvät keskiarvot (ka) ja keskihajonnat (kh) Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman summamuuttujamerkityksistä Vanhat Tanssit -kurssille osallistuneilta oppilailta sekä molemmilta sukupuolilta erikseen. Sukupuolten välisiä keskiarvojen eroja Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman summamuuttujamerkityksistä tarkasteltiin riippumattomien otosten t-testillä. Taulukon p-arvo ($p < 0.05$) kertoo siitä, onko sukupuolten keskiarvojen välillä tilastollisesti merkitsevää eroa.

TAULUKKO 12. Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman merkitys oppilaille sekä poikien ja tyttöjen väliset erot

Merkitykset	Kaikki (n=62- 63)		Pojat (n=27)		Tytöt (n=36)		p	df	t
	ka	kh	ka	kh	ka	kh			
Vanhojen tanssien oppiminen	3.78	0.46	3.63	0.57	3.89	0.32	0.04	38.3	2.14
Ryhmään kuuluminen	2.91	0.60	2.89	0.60	2.92	0.62	0.84	61	0.21
Ryhmätyöskentelytaitojen oppiminen	2.63	0.67	2.74	0.63	2.56	0.69	0.29	61	-1.06
Myönteisen minäkuvan vahvistaminen	2.60	0.66	2.64	0.67	2.57	0.66	0.70	61	-0.39
Päivä tähtenä	2.57	0.95	2.37	1.04	2.72	0.82	0.15	61	1.48
Koulun ilmapiirin vahvistaminen	2.45	0.61	2.50	0.63	2.42	0.60	0.61	61	-0.51

Vanhat Tanssit -kurssin ja itse tanssitapahtuman tärkein merkitys oppilaille oli vanhojen tanssien oppiminen (ka 3.78). Seuraavaksi tärkeimpänä merkityksenä pidettiin ryhmään kuulumista (ka 2.91), ryhmätyöskentelytaitojen oppimista (ka 2.63) ja myönteisen minäkuvan vahvistamista (ka 2.60). Vähemmän tärkeinä Vanhat Tanssit -kurssin ja tapahtuman merkityksinä oppilaat pitivät päivän tähtenä olemista (ka 2.57) ja koulun ilmapiirin vahvistamista (ka 2.45),

joskin myös näitä merkityksiä pidettiin melko tärkeinä. Tytöt pitivät vanhojen tanssien oppimista tärkeämpänä kuin pojat, vaikka ero keskiarvojen välillä ei ole suuri.

7.4 Oppilaiden antama kokonaisarvosana Vanhat Tanssit -kurssille

Yli puolet eli 51 %:a oppilaista antoi Vanhat Tanssit -kurssille arvosanaksi yhdeksän kouluarvosana asteikolla neljästä kymmeneen. Oppilaista 21 %:a antoi Vanhat Tanssit -kurssille arvosanaksi täyden kymmeneen. Arvosanan kahdeksan Vanhat Tanssit -kurssille antoi 25 %:a tutkimukseen ja kurssille osallistuneista oppilaista. Ainoastaan kaksi oppilasta antoivat Vanhat Tanssit -kurssille arvosanaksi seitsemän. Sukupuolten välillä oli eroavaisuuksia prosenttiosuuksissa arvosanojen kymmenen ja yhdeksän kohdalla. Pojista 28 %:a antoi Vanhat Tanssit -kurssista arvosanan kymmenen, kun taas tytöistä kyseisen arvosanan antoi 16,7 %:a. Toisaalta tyttöjen ja poikien antaman arvosanan kymmenen lukumäärissä ei ollut suurta eroa. Arvosanan yhdeksän antoi pojista 44 %:a, kun taas tyttöjen vastaava prosenttiosuus oli 55,6 %:a. Seitsemän oli alhaisin annettu arvosana Vanhat Tanssit -kurssista. Arvosanojen kahdeksan ja seitsemän kohdalla prosenttiosuuksissa ei ollut suuria eroja. Oppilaiden antamat arvosanat ja niiden prosenttiosuudet näkyvät alla olevasta taulukosta 13. Taulukkoon on eritelty sukupuolten prosenttiosuudet erikseen.

TAULUKKO 13. Poikien ja tyttöjen antama kokonaisarvosana Vanhat Tanssit -kurssille

Kokonaisarvosana	Pojat		Tytöt		Yhteensä	
	n	(%)	n	(%)	n	(%)
10	7	(28)	6	(16.7)	13	(21.3)
9	11	(44)	20	(55.6)	31	(50.8)
8	6	(24)	9	(25)	15	(24.6)
7	1	(4)	1	(2.8)	2	(3.3)
Yhteensä	25	(100.0)	36	(100.0)	61	(100.0)

7.5 Oppilaiden käyttämä rahamäärä Vanhat Tanssit –tapahtumaan

Suurin osa eli noin 48 %:a oppilaista ja heidän vanhemmistaan käytti rahaa Vanhat Tanssit -tapahtumaan yhteensä 0-300 euron väliltä. Oppilaista ja heidän vanhemmistaan 40 %:a kulutti rahaa Vanhat Tanssit -tapahtumaan 301-600 euron väliltä. Yli 600 euroa Vanhat Tanssit -tapahtumaan käytti noin 12 % oppilaista ja heidän vanhemmistaan.

Kaikissa rahankäytön kategorioiden prosenttiosuoksissa oli sukupuolten välillä huomattava ero. Suurin osa eli 84 %:a pojista käytti rahaa Vanhat Tanssit -tapahtumaan 0-300 euron väliltä, kun taas tytöistä suurin osa eli 58.3 %:a käytti rahaa Vanhat Tanssit -tapahtumaan 301-600 euron väliltä. Pojista 16 %:a käytti rahaa Vanhat Tanssit -tapahtumaan 301-600 väliltä. Tytöistä alle 300 euroa Vanhat Tanssit -tapahtumaan laittoi 22,2 %:a. Kukaan pojista ei käyttänyt tapahtumaan yli 600 euroa. Tytöistä 19,5 %:a käytti tapahtumaan yli 600 euroa. Oppilaiden ja heidän vanhempiansa Vanhat Tanssit -tapahtumaan käyttämä rahamäärä näkyy alla olevasta taulukosta 14. Taulukosta löytyy erikseen myös sukupuolten käyttämä rahamäärä Vanhat Tanssit -tapahtumaan.

TAULUKKO 14. Molempien sukupuolten ja heidän vanhempiansa käyttämä rahasumma Vanhat Tanssit -tapahtumaan yhteensä

Rahamäärä (€)	Pojat		Tytöt		Yhteensä	
	n	(%)	n	(%)	n	(%)
0-300	21	(84)	8	(22.2)	29	(47.5)
301-600	4	(16)	21	(58.3)	25	(41)
601- yli 800	0	(0)	7	(19.5)	7	(11.5)
Yhteensä	25	(100.0)	89	(100.0)	61	(100.0)

7.6 Oppilaiden Vanhat Tanssit -kurssin tanssien lisäharjoittelun tarve

Tässä tutkimuksessa mukana olleiden lukioden Vanhat Tanssit -kurssilla harjoiteltiin seuraavia tansseja: Itävaltalainen avaustanssi, Pas Déspagne, Tango Jalousie, Lambeth Walk, Cica-po ja Wienervalssi. Lukioden välillä oli myös eroja tanssituissa vanhoissa tansseissa, sillä

lukiot saavat itse päättää Vanhat Tanssit -kurssisisällön. Seuraavat tanssit kuuluivat myös ohjelmistoon: Avausmarssi, Poloneesi, Virginia Reel, Kehruuvalssi, Contradanse, La Chaconne, Polka Solenne, Gay Gordons, Salty Dog Rag, Dancing Queen, mutta niitä tanssittiin vain jommassakummassa lukiossa. Ohjelmistoon kuului molemmissa lukioissa vielä oppilaiden oma tanssinumero.

Tutkimukseen osallistunut oppilas totesi, että kielteistä Vanhat Tanssit -kurssilla oli joidenkin tanssien liian vähäinen harjoittelu. Vanhat Tanssit -kurssilla oli molemmissa kouluissa 14-17 opetuskertaa. Opetuskerrat olivat 75 minuutin pituisia. Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman jälkeiseen kyselyyn vastanneista oppilaista 27 %:a olisi tarvinnut vielä lisäharjoittelua Wienervalssissa. Gay Cordons oli myös tanssi, jossa 20 %:a oppilaista kaipasi lisäharjoitusta. Kolmas tanssi, jossa selvästi kaivattiin lisäopetusta oli Itävaltalainen avaustanssi. Oppilaista 15 %:a olisi kaivannut Itävaltalaisessa avaustanssissa lisää harjoitusta. Poikien ja tyttöjen prosenttiosuuksien välillä ei ollut suurta eroa. Ainoastaan Gay Gordonsin kohdalla tytöt olivat kaivanneet lisäharjoitusta, kun taas pojat eivät lisäharjoitusta tämän tanssin osalta kaivanneet. Näistä kolmesta eniten lisäharjoittelua vaativista tansseista Gay Cordons oli tanssi, mikä olisi selvästi haluttu jättää kokonaan pois Vanhat Tanssit -ohjelmistosta. Tanssin poisjättämistä perusteltiin seuraavanlaisesti: ”Gay Cordons on aivan liian nopea ja vaikea tanssi tanssittavaksi varsinkin mekon kanssa”, ”Gay Cordonsin tanssimiseen oli varattu liian pieni tila” ja ”Gay Cordonsissa on aivan liian vaikeat käännökset”. Myös Wienervalssin käännöksiä pidettiin vaikeina ja juuri käännöksissä oppilaat olisivat tarvinneet lisäharjoitusta.

Seuraavalla sivulla olevasta taulukosta 15 näkyy tanssitut tanssit, joissa oppilaat olisivat tarvinneet lisää harjoitusta. Sama oppilas saattoi laittaa usean tanssin kohdalle merkinnän lisäharjoittelun tarpeesta. Tästä syystä 59 vastausta lisäharjoittelun tarpeesta on vähän verrattuna siihen, että 63 oppilasta olisi voinut laittaa lisäharjoittelun kohdalle merkinnän jokaisen tanssin kohdalle, jolloin harjoittelun lisäysmerkintöjä olisi ollut huomattavasti enemmän.

TAULUKKO 15. Poikien ja tyttöjen Vanhat Tanssit -kurssin tanssien lisäharjoittelun tarve

Tanssi	Pojat		Tytöt		Yhteensä	
	n	(%)	n	(%)	n	(%)
Wienervalssi	6	(30)	10	(25.6)	16	(27)
Gay Cordons	-	-	12	(30.8)	12	(20.3)
Itävaltalainen avaustanssi	3	(15)	6	(15.4)	9	(15.3)
Pas Déspagne	2	(10)	4	(10.3)	6	(10.2)
Tango	2	(10)	5	(12.8)	7	(11.9)
Avausmarssi	2	(10)	-	-	2	(3.4)
Kehruuvalssi	1	(5)	1	(2.6)	2	(3.4)
Poloneesi	1	(5)	-	-	1	(1.7)
Cicapo	1	(5)	-	-	1	(1.7)
Lambeth Walk	1	(5)	-	-	1	(1.7)
Contradanse	-	-	1	(2.6)	1	(1.7)
Virginia Reel	1	(5)	-	-	1	(1.7)
Yhteensä	20	(100.0)	39	(100.0)	59	(100.0)

8 POHDINTA

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää lukiolaisten osallistumisen ja osallistumattomuuden syyt Vanhat Tanssit -kurssille. Tutkimuksessa kartoitettiin myös eroavatko tyttöjen ja poikien Vanhat Tanssit -kurssille osallistumisen ja osallistumattomuuden syyt toisistaan. Lisäksi tutkittiin millaisia merkityksiä Vanhat Tanssit -kurssi ja itse tanssitapahtuma antoi lukiolaisille. Edellä mainittujen tutkimusongelmien lisäksi kartoitettiin oppilaiden antama kokonaisarvosana Vanhat Tanssit -kurssista, oppilaiden ja heidän vanhempiansa käyttämä rahamäärä Vanhat Tanssit -tapahtumaan sekä oppilaiden Vanhat Tanssit -kurssin tanssien lisäharjoittelun tarve. Tutkimusaineiston keräyksessä käytettiin kyselylomakkeita. Kyselylomakkeiden avointen kysymysten vastauksia käytettiin pohdinnassa tukemaan ja havainnollistamaan tutkimuksen määrällisiä tuloksia.

Tämän tutkimuksen mukaan vanhojen tanssien oppiminen oli Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman tärkein merkitys. Tytöille vanhojen tanssien oppiminen oli tärkeämpää kuin pojille. Lukioiässä tanssitaidon merkitys voi olla tytöille tärkeämpää ja tytöt ymmärtävät tanssitaidon tärkeyden tulevaisuuden kannalta paremmin kuin pojat. Vaikka tanssitaito ei ollut pojille niin tärkeä asia kuin tytöille, avointen vastausten mukaan pojat kokivat onnistumisen kokemuksia tanssin parissa sekä he oppivat tanssimaan Vanhat Tanssit -kurssin tansseja. Oppilaat olivat hyvin motivoituneita oppimaan Vanhat Tanssit -kurssin tansseja, sillä he halusivat näyttää osaamisensa vanhemmilleen ja ystävilleen Vanhat Tanssit -tapahtumassa. Tutkimukseen osallistuneet oppilaat totesivat vanhojen tanssien oppimisesta seuraavanlaisesti:

”Tanssiminen voi olla ihan hauskaa.” (poika)

”Opin tanssimaan vastoin odotusten.” (poika)

”Oppii perinteiset tanssit, joista saattaa olla joskus hyötyä.” (tyttö)

”Tanssikurssista on paljon hyötyä tulevaisuudessa ja on hyvä osata paritansseja, kuten valsia.” (tyttö)

Myönteisen minäkuvan vahvistaminen nousi tärkeäksi Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman merkitykseksi oppilaille. Happonen ja Mustonen (2013) päätyivät tutkimuksessaan samaan

tulokseen siitä, että Vanhat Tanssit -kurssin avulla voidaan parantaa oppilaiden myönteisempää kuvaa itsestä. Tanssin avulla voidaan tukea nuorten henkistä hyvinvointia (Nieminen 2001), sillä tanssin avulla voidaan löytää yhteys omaan ajatteluun ja tunteisiin (Hanna 1979, 4-37). Tanssilla on hyvin myönteinen vaikutus henkiseen hyvinvointiin (Siljamäki 2013; Nurmi 2012) esimerkiksi onnistumisten kautta (Välimäki 2006; Keay & Spence 2009), joita Vanhat Tanssit -kurssilla koettiin, kun esimerkiksi kuviot ja tanssit alkoivat onnistua. Oppilaat totesivat Vanhat Tanssit -kurssin merkityksestä omalle itsetunnolle seuraavanlaisesti:

”Oppimisen riemua tuli koettua tansseissa ajoittain, kun pitkän säätämisen jälkeen kuviot alkoivat luistaa.” (tyttö)

”Merkitsi paljon liikunnallisesti ja itsetunnolle.” (poika)

Tämän tutkimuksen mukaan ryhmätyöskentelytaitojen oppimista ja ryhmään kuulumista pidettiin tärkeänä Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman merkityksenä. Haposen ja Mustosen (2013) tutkimuksen mukaan Vanhat Tanssit -tapahtuman tärkein merkitys oppilaille opettajien mielestä oli ryhmätyöskentelytaitojen oppiminen. Tanssi auttaa tutustumaan toisiin oppilaisiin (Mäkinen 2003) ja työskentelyilmapiiriin on todettu paranevan yhdessä tanssittaessa (Siljamäki 2001). Tanssilla on hyvin tärkeä sosiaalistava vaikutus (Hanna 1979 3-4). Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman avulla voidaan opettaa oppilaille sosiaalisia taitoja. Tämä taito mainitaan myös valtakunnallisessa lukion liikunnan opetussuunnitelmassa. Lukio-opetuksen tehtävänä on yhteisöllisyyden kehittäminen ja ylläpitäminen. (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2003). Tanssilla on myönteisiä vaikutuksia sosiaalisten taitojen kehittymiseen, kuten ryhmätyöskentelytaitojen paranemiseen (Sarje 2001; Speth 2006, 23-24; Keay & Spence 2009; Nelson & Wilson 2011) sekä yhteisöllisyyden lisääntymiseen (Ylönen 2003; Nurmi 2012; Siljamäki 2013).

Tämän tutkimuksen ja Haposen ja Mustosen (2013) tutkimuksen mukaan koulun ilmapiirin paraneminen oli Vanhat Tanssit -kurssin ansiota, vaikka tämän tutkimuksen mukaan kyseinen merkitys ei ollut niin tärkeässä roolissa kuin Haposen ja Mustosen (2013) tutkimuksessa. Lukion liikunnanopetuksen syventävien kurssien, kuten Vanhat Tanssit -kurssin tavoitteena on, että opetus on yhteistoiminnallista ja tanssin avulla vahvistetaan koulun yhteishenkeä (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2003, 208). Oppilaiden avoimista vastauksista nousee esille, että Vanhat Tanssit -kurssilla ei hyväksytty kiusaamista. Vanhat Tanssit -kurssi yhdisti

oppilaita sekä paransi vuosikurssin ryhmähenkeä. Tutkimukseen osallistuneet oppilaat totesivat ryhmään kuulumisesta seuraavanlaisesti:

”Kaikki otettiin mukaan ja ketään ei kiusattu, jos ei osannut jotain.” (tyttö)

”Se oli kerran elämässä kokemus! Ryhmä oli silloin yhtenäinen, eikä kokemusta unohda!” (tyttö)

”Ikimuistoinen tapahtuma, mikä yhdisti koulun oppilaita ja vahvisti ryhmähenkeä.” (tyttö)

Tämän tutkimuksen mukaan tärkeimmät syyt osallistua Vanhat Tanssit -kurssille olivat Vanhat Tanssit -tapahtuman juhlavuus sekä lukion perinne. Happonen ja Mustonen (2013) olivat päätyneet tutkimuksessaan samaan tulokseen siitä, että tutkitut opettajat olivat nähneet, että oppilaille hieno juhla ja Vanhat Tanssit -perinne toimivat tärkeimpinä kannustimina osallistua Vanhat Tanssit -kurssille. Perinteisen Vanhat Tanssit -tapahtuman juhlavuuteen nähdään nykyisin hyvin paljon vaivaa. Juhlavuuteen panostetaan esimerkiksi koristeluilla, hienoilla tilavalinnoilla, orkesterilla ja oppilaiden juhlavilla asuilla. Ei ole ihme, että oppilaat haluavat olla osa tätä hyvin ainutlaatuista ja suurimmalle osalle lukiolaisista kerran elämässä tapahtuvaa kokemusta. Vanhat Tanssit -tapahtuman jälkeen oppilaat ovat koulun vanhimpia ja tämä siirtymärituaali on tärkeä osa lukio-opiskelua. Vanhat Tanssit -kurssi ja -tapahtuma säilyttää ja vie eteenpäin lukioden perinteitä. Vanhat Tanssit -tapahtuma on muuttunut vuosikymmenten saatossa vain vähän, vaikka tanssivalikoimat ovat monipuolistuneet ja laajentuneet sekä ohjelmistoon on tullut oppilaiden itsensä suunnittelema oma tanssi. (Jäppinen 2007.) Tutkimukseen osallistuneet kirjoittivat Vanhat Tanssit -kurssin juhlavuudesta ja perinteestä seuraavanlaisesti:

”Tärkeä. Nyt ollaan koulun vanhimpia, hienojen tanssien jälkeen.” (tyttö)

”Kurssi merkitsi minulle yhteen lukion tärkeimpään perinteeseen osallistumista.” (tyttö)

”Enimmäkseen Vanhat Tanssit -kurssi oli minulle eräänlainen perinne, ei oikeastaan muuta.” (poika)

Tanssin avulla voidaan säilyttää perinteitä (Kraus ym. 1991, 22). Vanhat Tanssit -kurssille ja -tapahtumaan osallistuminen kuuluu osaksi lukion perinnettä sekä Vanhat Tanssit -kurssilla tanssittavat tanssit pitävät yllä tanssiperinnettä. Osalle oppilaista osallistuminen saattaa olla itsestään selvää, koska se kuuluu osaksi lukio-opiskelua ja lukion perinnettä. Yksi tutkimukseen osallistuneista pojista kertoi osallistuvansa Vanhat Tanssit -kurssille ainoastaan perinteen vuoksi. Tytöt pitivät hienoa juhlaa, tanssiperinnettä, aiempaa nähtyä esitystä, päivän tähtenä oloa ja itse Vanhat Tanssit -tapahtumaa ja sen oheistoimintaa tärkeämpinä syinä osallistua Vanhat Tanssit -kurssille kuin pojat. Happonen ja Mustonen (2013) päätyivät tutkimukseensa samoihin tuloksiin. Ainoastaan tanssiperinteen kohdalla Happonen ja Mustosen tutkimuksessa ei ollut sukupuolten välillä eroja. Väittämään Vanhat Tanssit -tapahtuman ja sen oheistoiminnan tärkeydestä ei löydy Happonen ja Mustosen tutkimuksesta.

Oppilaat haluavat saada samanlaisen juhlanan Vanhat Tanssit -kokemuksen, jonka he ovat aikaisemmin salin reunalta nähneet (Jäppinen 2007) ja etenkin tytöt haluavat panostaa omaan juhlaansa, Vanhat Tanssit -kokemukseensa sekä Vanhat Tanssit -tapahtuman oheistoimintaan. Tytöille on selvästi tärkeämpää saada laittautua ja olla huomion keskipisteenä kuin pojille. Tietenkään kaikki eivät nauti huomion keskipisteenä olosta, mutta laittautuminen ja päivä tähtenä olo on varsin monelle tytölle hyvin tärkeää. Yksi tutkimukseen osallistuneista tytöistä toteaa, että haluaa näyttää hienolta sen takia, että vanhemmat voivat olla hänestä ylpeitä. Tutkimukseen osallistuneet tytöt kirjoittivat päivän tähtenä olosta seuraavanlaisesti:

”Sai olla prinsessa ja olen muuten odottanut aina tätä päivää. Oli kivaa olla huomion keskipisteenä.” (tyttö)

”Tosi tärkeää näyttää hienolta vanhempien edessä ja, että he olisivat ylpeitä minusta.” (tyttö)

”Ainutlaatuinen kokemus. Olen aina tiennyt, että haluan tanssia Vanhat ja oli kivaa olla niin laittautunut ja tanssia perinteisessä tapahtumassa.” (tyttö)

Vanhat Tanssit -kurssi on hyvin erilainen kurssi verrattuna muihin lukion kursseihin. Tämä oli myös tärkeä esille nostettu syy osallistua Vanhat Tanssit -kurssille. Vanhat Tanssit -kurssi tuo mukavaa vaihtelua muulle lukio-opiskelulle. Pääsääntöisesti opiskelu tapahtuu istuen, joten liikkeelle pääsy ja uuden oppiminen parin kanssa on hyvin jännittävää, erilaista ja opiskeluarjesta hetkeksi irtaantumista. Toisaalta päivät ovat välillä todella pitkiä, kun pääsääntöi-

sesti Vanhat Tanssit -kurssin tunnit pidetään koulupäivän päätteeksi. Tästä syystä oppilaiden keskittyminen opetukseen saattaa olla hyvin vaihtelevaa. Onnistumiset ja oppiminen pitävät oppilaiden tanssimotivaatiota yllä. Happonen ja Mustonen (2013) olivat nostaneet tutkimuksesta myös kurssin erilaisuuden tärkeäksi syyksi osallistua Vanhat Tanssit -kurssille. Tähän tutkimukseen osallistuneet oppilaat totesivat kurssin erilaisuudesta seuraavanlaisesti:

”Kiva kokemus, vaihtelua normaaleihin kursseihin.” (tyttö)

”Oli jotain muuta kuin pelkkää lukemista.” (tyttö)

Tämän tutkimuksen mukaan kiinnostus vastakkaiseen sukupuoleen todettiin yleisemmäksi osallistumisyyksi poikien kuin tyttöjen kohdalla. Happonen ja Mustonen olivat päätyneet tutkimuksessaan samaan tulokseen. Tanssi on luonnollinen tapa luoda kontakteja vastakkaiseen sukupuoleen (Tilli 2011). Vanhat Tanssit -kurssi saattaa rohkaista arkoja ja ujoja oppilaita osallistumaan ja olemaan kontaktissa vastakkaisen sukupuolen kanssa. Toisaalta joillekin oppilaille tanssiminen jo itsessään tai vastakkaisen sukupuolen kanssa voi olla niin jännittävää, että oppilas päättää sen takia olla osallistumatta Vanhat Tanssit -kurssille. (Happonen & Mustonen 2013.) Toisaalta tanssipelon voittaminen ei kuitenkaan ollut tärkeä syy osallistua Vanhat Tanssit -kurssille.

Tässä tutkimuksessa tyttöjä motivoi osallistua Vanhat Tanssit -kurssille poikia enemmän kavereiden kanssa yhdessäolo, kun taas Happonen ja Mustosen (2013) tutkimuksessa tilanne oli toisin päin. Tutkimukseen osallistunut tyttö toteaaakin, että Vanhat Tanssit -kurssi merkitsi hänelle yhdessäoloa kavereiden kanssa. Yhteisön sosiaalista hyväksyntää voidaan saavuttaa tanssimalla (Kraus ym. 1991, 22). Voiko ulkopuoleiseksi jäämisen pelko vaikuttaa tyttöjen osallistumiseen Vanhat Tanssit -kurssille, jos kerran kavereiden kanssa yhdessä olo on merkittävä syy osallistua Vanhat Tanssit -kurssille? Tai sitten tytöille on tärkeää saada olla yhdessä ystävien kanssa sekä viettää aikaa heidän kanssaan, joten Vanhat Tanssit -kurssille osallistutaan yhdessä. Aapolan (1992, 85) mukaan tyttöjen ystävyysuhteet kytkeytyvät kaikkeen heidän toimintaansa, kuten koulunkäyntiin ja harrastuksiin. Voidaan olettaa, että oppilaan jäädessä pois Vanhat Tanssit -kurssilta ja muiden kavereiden osallistuessa kurssille, jää oppilas auttamatta ulkopuolelle kurssilla ja tanssitapahtumassa tapahtuvista asioista.

Tyttöjä pyydettiin mukaan Vanhat Tanssit -kurssille poikia useammin toisin kuin Happonen ja Mustosen (2013) tutkimuksessa. Tästä syystä poikien parin saanti oli helpompaa kuin tyttöjen. Voidaan olettaa, että poikien on helpompaa saada itsellensä pari Vanhat Tanssit -kurssille, koska useissa kouluissa lähtökohtaisesti Vanhat Tanssit -kurssille osallistuu enemmän tyttöjä kuin poikia (Happonen & Mustonen 2013). Omassa Vanhat Tanssit -opetusryhmässä oli alunperin enemmän tyttöjä kuin poikia. Kurssin aikana suurin osa tytöistä löysi itsellensä parin alemmalta vuosikurssilta tai koulun ulkopuolelta, mutta muutamat tytöt jättivät Vanhat Tanssit -kurssin kokonaan kesken parinsaannin takia. Happonen ja Mustosen (2013) tutkimuksessa nousi esille, että opettajat kokivat Vanhat Tanssit -kurssissa parien muodostamisen hyvin kuormittavana tekijänä. Yksi tämän tutkimuksen tutkittavista tytöistä totesi, että kielteistä Vanhat Tanssit -kurssilla oli se, ettei paria ollut alusta asti ja se tuotti oppilaalle vaikeuksia tanssien harjoittelussa. Voidaan mielestäni todeta, että parinsaanti hankaloittaa Vanhat Tanssit -kurssille osallistumista, mutta ei kuitenkaan ole merkittävä syy kurssilta poisjäämiseen. Parinsaanti voi aiheuttaa oppilaalle turhaa stressiä ennen kurssia ja kurssin aikana, jos paria ei heti löydy. Lisäksi tanssien harjoittelu on ikävää ilman paria. Onneksi pareja voi yhdistellä aina paikallaolijoiden mukaan, sillä joidenkin oppilaiden parit saattavat olla joiltakin tunneilta poissa.

Harvinaisin syy osallistua Vanhat Tanssit -kurssille oli tutkimuksen mukaan television tanssiohjelmien näkeminen. Myös opettajat olivat arvioineet oppilaiden harvinaiseksi osallistumismotiiviksi television tanssiohjelmien näkemisen (Happonen & Mustonen 2013). Nykyisin tanssiohjelmat ovat isommassa roolissa television ohjelmistossa ja ne vaikuttavat osaltaan nuorten näkemyksiin tanssista (Phillips-Fein 2011). Tässä tutkimuksessa oppilaat eivät kuitenkaan kokeneet television tanssiohjelmien vaikuttavan Vanhat Tanssit -kurssille osallistumiseen. Tanssiohjelmat ovat viihdettä muiden televisio-ohjelmien ohella ja niillä ei ole tämän tutkimuksen mukaan vaikutusta nuorten tanssista innostumiseen. Tanssiharrastuneisuus nuorten keskuudessa on kuitenkin enemmän sääntö kuin poikkeus ja tanssi harrastuksena on kansallisen liikuntatutkimuksen mukaan ollut kovassa nousussa viime vuosina (Suomen Liikunta ja Urheilu ry s.a).

Tämän tutkimuksen mukaan merkittävin syy olla osallistumatta Vanhat Tanssit -kurssille oli se, että oppilaat eivät pidä Vanhat Tanssit -kurssia ja itse tanssitapahtumaa tärkeänä ja tanssitapahtuma ei kiinnosta oppilaita. Pojat olivat vastanneet tyttöjä yleisemmin osallistumattomuuden syihin, että Vanhat Tanssit -tapahtuma ei ole heille tärkeä. Happonen ja Mustosen

(2013) tutkimuksen mukaan opettajat olivat sitä mieltä, että parin saanti vaikuttaa eniten oppilaiden vanhat Tanssit -kurssilta poisjättäytymiseen. Itse kuitenkin uskon, että parin saaminen on tärkeä syy olla osallistumatta Vanhat Tanssit -kurssille. Kun muistelen omaa lukioaikaa, Vanhat Tanssit -kurssilta jäi paljon ystäviä pois vain sen takia, että he eivät saaneet paria. Jotkut oppilaat saattoivat sanoa, että Vanhat Tanssit -kurssi ei kiinnosta heitä tai, että se ei ole heille tärkeä asia, vaikka oikea syy olla osallistumatta kurssille saattoi olla tanssiparin puuttuminen. Toisaalta nykyisin Vanhat Tanssit -kurssille osallistumisen prosentti on hyvin korkea. Suurin osa kurssille osallistuvista ovat itsellensä parin jo löytäneet ennen kurssille tuloa. Tutkimuksessa mukana olleista lukion oppilaista yli 70 %:a osallistui Vanhat Tanssit -kurssille.

Tässä tutkimuksessa osallistumisen kalleutta ei pidetty merkittävänä syynä jättäytyä pois Vanhat Tanssit -kurssilta. Happonen ja Mustosen (2013) tutkimuksessa opettajat kokivat, että osallistuminen on oppilaille liian kallista. Etenkin naisopettajat kokivat poisjättäytymisen syyn Vanhat Tanssit -kurssilta olevan Vanhat Tanssit -tapahtuman kalleus. (Happonen & Mustonen 2013.) Voiko olla, että oppilaat eivät myönnä rahan vaikutusta osallistumiseen. Suurin osa eli 48 %:a oppilaista sanoi käyttävänsä Vanhat Tanssit -tapahtumaan arviolta nollasta 300:an euroa. Ainoastaan 12 %:a oppilaista käytti Vanhat Tanssit -tapahtumaan yli 600 euroa. Toisaalta tytöistä 20 % käytti Vanhat Tanssit -kurssiin yli 600 euroa, kun taas pojista kukaan ei käyttänyt yli 600 euroa. Lukion opetussuunnitelman perusteiden (2003) mukaan lukio-opetuksen tulisi edistää tasa-arvoa, joten kustannukset eivät saisi vaikuttaa oppilaiden osallistumiseen Vanhat Tanssit -kurssille.

Oppilaiden vastauksista voidaan päätellä, että Vanhat Tanssit -kurssi ja -tapahtuma on oppilaita yhdistävä kurssi, jossa oppilaat pääsevät tutustumaan muihin ryhmäläisiin myönteisessä, rennossa ja viihtyisässä ilmapiirissä. Välillä Vanhat Tanssit -kurssilla oppilaat eivät jaksaneet keskittyä opetukseen ja tämä häiritsi muita opiskelijoita, koulupäivät venyivät pitkiksi ja opetus eteni välillä liian hitaasti ja epäselvästi. Eniten oppilaat jäivät kaipaamaan lisäharjoitusta Wienervalssista, Gay Gordonsista sekä Itävaltalaisesta avaustanssista. Kaikesta huolimatta Vanhat Tanssit -kurssi oli monen oppilaan mielestä upea osa lukion toista vuotta. Oppilaat oppivat tanssimaan vanhoja tansseja ja he saivat uuden ikimuistoksen Vanhat Tanssit -tapahtumasta. Yli puolet tutkimukseen osallistuneista antoivat kurssin kokonaisarvosanaksi yhdeksikön, joten Vanhat Tanssit -kurssi on ollut oppilaille mieluinen kurssi. Yksi tutkituista oppilaista totesi hyvin Vanhat Tanssit -tapahtumasta:

”Tanssit merkitsivät minulle paljon. Oli ihanaa osallistua vanhojen tansseihin. Se on kokemus, jota kaikki eivät pääse kokemaan ja se on vain kerran elämässä.” (tyttö)

Tanssin merkitystä sekä tanssiasenteita on tutkittu niin yleisellä tasolla (mm. Sanderson 2001) kuin koulumaailmassa opettajilta ja oppilailta (muun muassa Mäkinen 2003; Keay & Spence 2009; Aro 2010), opiskelupiireissä (esimerkiksi Nieminen 2001) kuin harrastajaympyröissä tanssiharrastajilta ja -opettajilta (muun muassa Nieminen 2006; Siljamäki 2013). Tutkimusta tanssista on tehty lukion puolella, mutta se on keskittynyt musiikkikasvatuksen puolelle (Tauriainen 2010) tai tutkimukset ovat keskittyneet järjestettyjen lukion tanssikurssien tuottamiin kokemuksiin (Välimäki 2006; Nurmi 2012). Tanssiasenteiden tutkiminen koulumaailmassa on jäänyt pitkälti peruskoulutasolle. Tanssin merkityksiä on tutkittu myös korkeakoulutasolla (Hännikäinen & Suni 2002), mutta lukiolaisten tanssiasenteiden- ja merkitysten tutkiminen on jäänyt vähemmälle. Tähän hetkeen mennessä tehtyjä tutkimuksia kyseisestä aiheesta on hyvin vähän. Yksi tutkimuksista on Haposen ja Mustosen (2013) tekemä pro gradu -tutkielma liikunnanopettajien näkemyksistä ja kokemuksista Vanhat Tanssit -tapahtumasta. Tämä pro gradu -tutkielma on jatkoa Haposen ja Mustosen (2013) aloittamalle Vanhat Tanssit -kurssin ja -tapahtuman tutkimukselle.

Vanhat Tanssit -kurssille osallistumisen ja poisjättäytymisen syitä sekä Vanhat Tanssit -kurssin ja tapahtuman merkitystuloksia ei voitu yleistää koskemaan koko Suomea, sillä tutkimuksessa olisi pitänyt olla mukana enemmän eri lukioiden oppilaita ympäri Suomea. Jatko-tutkimusehdotuksena ehdotan eri kokoisten lukioiden oppilaiden Vanhat Tanssit -kurssiin suhtautumisen tutkimista. Löytyykö pienempien ja suurempien lukioiden oppilaiden väliltä eroja Vanhat Tanssit -kurssille osallistumisessa ja poisjättäytymisessä sekä kurssin merkityksissä? Lukioiden alueelliset erot voidaan ottaa myös huomioon Vanhat Tanssit -kurssin tarkastelussa. Tarkasteluun voi ottaa myös tietyn suuremman kaupungin kaikki lukiot, kuten esimerkiksi kaikki Turun lukiot. Mielenkiintoista olisi myös selvittää vaikuttaako oppilaiden liikuntaharrastuneisuus Vanhat Tanssit -kurssille osallistumiseen sekä onko oppilaiden liikuntanumerolla yhteyttä osallistumiseen ja osallistumattomuuteen Vanhat Tanssit -kurssille.

Laadullisen tutkimuksen haastattelujen avulla olisi mielenkiintoista selvittää niiden oppilaiden, jotka osallistuivat Vanhat Tanssit -kurssille mielipiteitä siitä, miksi ne oppilaat, jotka eivät osallistuneet Vanhat Tanssit -kurssille jättäytyvät pois Vanhat Tanssit -kurssilta. Haastatte-

lun voisi tehdä myös toisin päin eli selvittää niiden oppilaiden, jotka jättäytyvät pois Vanhat Tanssit -kurssilta mielipiteitä siitä, millä motiiveilla oppilaat osallistuvat Vanhat Tanssit -kurssille. Haastattelujen ja laadullisen tutkimuksen avulla saadaan syvällisempää tietoa Vanhat Tanssit -kurssin osallistumisen ja poisjättäytymisen syistä sekä Vanhat Tanssit -kurssin merkityksistä. Haastattelut voivat selventää oppilaiden antamia vastauksia ja etenkin avointen kysymysten vastauksia. (Hirsjärvi ym. 2010, 205.)

LÄHTEET

- Aapola, S. 1992. Helsinkiläistyttöjen ystävyysuhteet: Ihanteina itsenäisyys, läheisyys ja monipuolisuus. Teoksessa S. Näre & J. Lähteenmaa (toim.) *Letit liehumaan, tyttökuulttuuri murroksessa*. Helsinki. 83-102.
- Aalto, S. 1999. *Suuri Perinnekirja*. Suomalaista juhlaperinnettä ennen ja nyt. Hämeenlinna.
- Anttila, E. 1991. Goals, contents and methods of dance education: Theoretical considerations and empirical observations. S. Stinson (toim.) *Proceedings of the 1991 Conference of Dance and the Child*. Salt Lake City: University of Utah, 131-150.
- Anttila, E. 1994. *Tanssin aika*. Opas koulujen tanssikasvatukseen. Helsinki: Liikuntatieteellisen seuran julkaisu 139.
- Anttila, E. & Jalkanen, T. 2005. *Tanssin tuntemus*. Teoksessa J. Ahonen, E. Anttila, T. Jalkanen, A. Jouhtinen, K. Kontunen, H. Renvall., T. Suhonen & L. Vainio. (toim.) *Tanssioppilaan kirja*. Helsinki: Opetushallitus.
- Anttila, E. 2006. *Tanssin mieli*. Teoksessa R. Jakku–Sihvonen (toim.) *Taide– ja taitoaineiden opetuksen merkityksiä*. Helsinki: Teatterikorkeakoulun julkaisusarja 39, 60-75.
- Anttila, E. 2009. *Tanssin kosketus*. Teoksessa Opetushallituksen taide- ja taitokasvatuksen asiantuntijatyöryhmä (toim.) *Taito ja taide -kiinni elämässä*. Helsinki: Opetushallitus, 83-90.
- Aro, E. 2010. *Näkökulmia tanssin opetukselle osana peruskoulun opetussuunnitelmaa*. Kansantanssin ja tanssi-ilmaisun opetuskokeilu peruskoulun 6. luokkalaisten liikunnanryhmälle. Jyväskylän yliopisto. Musiikkikasvatuksen laitos. Pro gradu -tutkielma.
- Bergman, A. & Ekrem, C. 1992. *Fest och fritid - fyra studier i finlandssvenska festtraditioner och ungdomsseder*. Svenska Litteratursällskapet i Finland.
- Bond, K. & Stinson S. 2001. "I feel like I'm going to take off!" young people's experiences of the extraordinary in dance. *Dance Research Journal* 32 (2), 52-87.

- Fingerborg, H. 2015. Tanssija muuntuu moneksi. Eri lajit voivat ammentaa oppeja toisiltaan. Aamuset, 24.
- Fowler, C. B. 1977. Dance as education. Washington: National Dance Association.
- Hanna, J. 1979. To dance is human. A theory of nonverbal communication. Austin, TX: The University of Texas Press.
- Happonen, M. & Mustonen, A. 2013. Haastavaa, mutta aina yhtä mukavaa!
Liikunnanopettajien näkemyksiä ja kokemuksia Vanhat Tanssit -tapahtumasta. Jyväskylän yliopisto. Liikuntakasvatuksen laitos. Pro gradu -tutkielma.
- Helsingin kansainvälinen balettikilpailu. Viitattu 07.01.2015.
<http://www.balcomphel.fi/finland>.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2010. Tutki ja kirjoita. 15.–16. uudistettu painos. Helsinki: Tammi.
- Holopainen, M. & Pulkkinen, P. 2002. Tilastolliset menetelmät. Helsinki: WSOY.
- Hoppu, P. 2006. Tanssi. Teoksessa A. Asplund, P. Hoppu, H. Laitinen, T. Leisiö, H. Saha & S. Westerholm. Kansanmusiikki. Suomen musiikki historia. Porvoo: WS Bookwell. 340-371.
- Hyvönen, L. 2006. Musiikki – Kasvatuksen hukattu mahdollisuus? Teoksessa R. Jakku-Sihvonen (toim.) Taide- ja taitoaineiden opetuksen merkityksiä. Teatterikorkean julkaisusarja 39. Helsinki: Valtakunnallinen opettajakoulutuksen ja kasvatustieteiden tutkintojen kehittämisprojekti. 46-59.
- Hämeenaho, H. 2005. Liikuntaa opettavien luokanopettajien tanssiasenteiden ja koetun pätevyyden yhteys koulun tanssin opetukseen. Jyväskylän yliopisto. Opettajankoulutuksen laitos. Pro gradu -tutkielma.
- Hännikäinen, R. & Suni, M. 2002. Liikunnanopettajaksi opiskelevien tanssiasenteet, käsitykset koetusta pätevyydestä ja mielipiteet rytmiikka- ja tanssikoulutuksesta sekä koulutanssista. Jyväskylän yliopisto. Liikuntatieteiden laitos. pro gradu -tutkielma.
- Jäppinen, J. 2007. Mitä vanhaa on vanhojen päivässä? Sofia –Helsingin kaupunginmuseon asiakaslehti, 13-17.

- Keay, J. & Spence, J. 2009. Essentially dance' pilot project: Evaluation report. Lontoo: Roehampton University.
- Kraus, R., Hilsendager, S. & Dixon, B. 1991. History of the dance in art and education. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Kuuttila, K., Hirvensalo, M. & Laakso, L. 2012. Lavatanssiko liikuntaa? Lavatanssi-illan fyysinen aktiivisuus ja kuormittavuus sekä niihin yhteydessä olevat tekijät. Liikunta ja Tiede 49 (6), 45-51.
- Laban, R. 1980. The Mastery of Movement. Plymouth: Macdonald and Evans.
- Lukion opetussuunnitelman perusteet 2003. Helsinki: Opetushallitus.
- Luukko, T. 1994. Vanhoja tansseja ja vuosisadan vaihteen tansseja. Helsinki.
- Luukko, T. 1998. Vanhoja tansseja ja vuosisadan vaihteen tansseja II. Helsinki.
- Luukko, T. 1999. Tanssi kasvattaa, tanssi innostaa, tanssi kehittää, tanssi yhdistää. Liikunnanopettaja 3-4, 16-17.
- Metsämuuronen, J. 2011. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä 2. Helsinki: Methelp. Viitattu 20.08.2014. <https://www-booky-fi.ezproxy.jyu.fi/lainaa/1011>.
- Mäkinen, A-M. 2003. Koululaisten tanssiasenteet ja -käsitteet. Tutkimus poikien ja tyttöjen tanssiasenteista ja -käsitteistä ja niiden selittymisestä. Jyväskylän yliopisto. Liikuntatieteiden laitos. Pro gradu -tutkielma.
- Nelson, L. P. & Wilson, A. 2011. Impact of dancing classrooms on elementary physical education: a school climate study of personal and social development. *Tahperd Journal* 79 (3), 12-16.
- Nieminen, P. 1998. Four dance subcultures; study of non-professional dancers' socialization, participation motives, attitudes and stereotypes. University of Jyväskylä. *Studies in Sport, Physical Education and Health* 55.
- Nieminen, P. 2001. Liikunnanopettaja tanssinopettajana: Oma osaaminen heijastuu asenteisiin ja oppilaisiin. *Liikunta ja tiede* 38, 6-8.
- Nieminen, P., Varstala, V. & Manninen, M. 2001. Goal orientation and perceived purposes of dance among Finnish dance students: a pilot study. University of Jyväskylä. *Research in Dance Education* 2 (2), 175-193.

- Nieminen, P. 2006. Socialization, participation motives, attitudes, and stereotypes of folk, ballroom, ballet and modern dancers. Teoksessa P. Pakkanen & A. Sarje (toim.) Finnish dance research at the crossroads: practical and theoretical challenges. Tampereen yliopisto paino oy: Juves print, 60-74.
- Nieminen, P. 2007. Tanssin monet kasvot. Teoksessa P. Heikinaro-Johansson & T. Huovinen (toim.) Näkökulmia liikuntapedagogiikkaan. Helsinki: WSOY, 284-298.
- Nieminen, P. 2008. HIDAS – nopee-nopee...Paritanssin opetuksen ABC. Espoo.
- Niemeläinen, P. 1983. Suomalainen kansantanssi. Keuruu: Otava.
- Nurmi, A-M. 2012. Kadulta liikuntasaliin – toimintatutkimus hip hop – tanssista osana lukion liikuntakasvatusta. Jyväskylän Yliopisto. Studies in Sport, Physical Education and Health 184.
- Nurmela, K. 2011. Henkilökohtainen tiedonanto. 15.01.2015.
- Palomäki, S. & Heikinaro-Johansson, P. 2011. Liikunnan oppimistulosten seuranta-arviointi perusopetuksessa 2010. Koulutuksen seurantaraportti 4. Helsinki: Opetushallitus.
- Phillips-Fein, J. M. 2011. How we dance? Helping students unpack the impact of dance television shows. Journal of Dance Education 11, 134-136.
- Rokka, S. Mavridis, G. & Kouli, O. 2010. The impact exercise intensity on mood state of participants in dance aerobics programs. Studies in Physical Culture & Tourism 17 (3), 241-246.
- Saarinen, A. 2003. Oppilaiden ja opettajien kokemuksia power mover -tanssiprojektista ja tanssista koulussa. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteen laitos. Pro gradu -tutkielma.
- Sanderson, P. 2001. Age and gender issues in adolescent attitudes to dance. University of Manchester. European Physical Education Review 7 (2), 117-136.
- Sarje, A. 2001. Koululaiset koreografeina – luova tanssi liikunnallisena vaihtoehtona. Liikunta ja tiede 2, 22-24.
- Siljamäki, M. 2001. Afrikkalainen tanssi ryhmäilmiönä: Yksilöllisyydestä yhteisöllisyyteen – ja takaisin. Liikunta ja Tiede 38 (2), 30-33.
- Siljamäki, M. 2007. Tanssin oppiminen – enemmän kuin askeleita. Teoksessa P. Heikinaro-Johansson & T. Huovinen (toim.) Näkökulmia liikuntapedagogiikkaan. Helsinki: WSOY, 275-283.

- Siljamäki, M. 2013. Kulttuurinen kiinnostus heräsi tanssiharrastukseni myötä. ” Flamenco, itämainen tanssi ja länsiafrikkalaiset tanssit tanssinopettajien ja –harrastajien kokemana. Jyväskylän Yliopisto. Studies in Sport, Physical Education and Health 199.
- Speth, M. 2006. Dance spetters II: Motive for motion. Maastricht: Speth.
- Stinson, S. 1988. Dance for young children. Reston, VA: American Alliance for Health, Physical Education, Recreation and Dance.
- Stinson, S.1993. Meaning and Value: Reflections on What Children Say about School. Journal of Curriculum and Supervision 3, 216-238.
- Suomen cheerleadingliitto. Viitattu 07.01.2015. http://scl.fi/?page_id=736.
- Suomen Liikunta ja Urheilu SLU ry. Viitattu 03.09.2014.
http://www.slu.fi/materiaalit/julkaisut_ja_oppaat/kansallinen-liikuntatutkimus/
- Suomen tanssiurheiluliitto ry. Viitattu 07.01.2015.
http://www.fdo.fi/contest.php?ID=27&contest_id=33.
- Suomen voimisteluliitto. 2015. Viitattu 07.01.2015. <http://www.voimistelu.fi>.
- Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2005. Helsinki: Opetushallitus.
- Tauriainen, E. 2010. Kehollinen ilmaisu osana lukion monikulttuurista musiikkikasvatusta. Jyväskylän yliopisto. Musiikin laitos. Pro gradu-tutkielma.
- Tampereen Sisu. 2015. Cheerleading. Viitattu 07.01.2015.
<http://www.tampereensisu.fi/cheerleading/mita-on-cheerleading/>.
- Tanssin lukiodiplomi 2011-2012. Helsinki: Opetushallitus.
- Tanssin lukiodiplomi 2014-2015. Helsinki: Opetushallitus.
- Tilli, R. 2011. Miten olisi? Tanssia poikien liikuntatunnille. Liito – Liikunnan ja terveystiedon opettajat 1, 9-10.
- Turun kaupunki sivistystoimiala. 2011. Kasvatus ja opetus. Turun lukiolaisten vanhojen tansseissa tuhat tanssiparia. Viitattu 13.10.2015.
<http://www.turku.fi/public/default.aspx?contentid=240837&nodeid=4656>
- Turun kaupunki sivistystoimiala. 2013. Viitattu 20.08.2014. www.turku.fi/opetus/tilastoja.

- Vehkalahti, K. 2008. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Vammala.
- Viitala, M. 1999. Tanssia elämyksen ehdoilla. Helsinki: Svoli-Palvelu Oy.
- Välimäki, J. 2006. Tanssimatkalla – ruumiillisia kokemuksia koulun tanssikursseilla. Jyväskylän Yliopisto. Liikuntatieteiden laitos. Liikuntapedagogiikan lisensiaatintutkimus.
- Ylönen, M. 2003. Kulttuuri luo tanssia – tanssi luo kulttuuria. Teoksessa P. Heikinaro-Johansson, T. Huovinen & L. Kytökorpi (toim.) Näkökulmia liikuntapedagogiikkaan. Porvoo: WS Bookwell, 201–210.
- Williams, G. M. 1990. Rytmii rikkoo rajat. Liikunta ja Tiede, 27.

LIITTEET

Liite 1. Tutkimuksen aineiston keruussa käytetty Vanhat Tanssit -kurssille osallistumisen syitä tutkiva kyselylomake

Kysely Vanhat Tanssit -kurssille osallistuvalla

Vastaa alla oleviin kysymyksiin ja rastita sopivin vaihtoehto.

1. Nimi _____

2. Sukupuoli

- 1. Mies
- 2. Nainen

3. Ikä _____ vuotta.

4. Missä koulussa ja millä vuosikurssilla olet? _____

- 1. vuosikurssilla
- 2. vuosikurssilla
- 3. vuosikurssilla
- 4. Vuosikurssilla

5. Osallistutko Vanhat Tanssit –kurssille?

- Kyllä
- En

6. Monesko kerta tämä on, kun osallistut Vanhat Tanssit –kurssille?

- ensimmäinen kerta
- toinen kerta
- kolmas tai useampi kerta

7. Kuinka usein harrastat liikuntaa viikossa?

- En ollenkaan
- 1-2 kertaa
- 3-4 kertaa
- 5-6 kertaa
- yli 6 kertaa

8. Mikä oli liikuntanumerosi viimeisimmässä todistuksessa? _____

9. Harrastatko/ oletko harrastanut tanssia koulun ulkopuolella?

- Kyllä, mitä ja, missä sekä kuinka paljon? _____

En

10. Mistä eri syistä osallistut Vanhat Tanssit -kurssille? Arvioi kunkin syyn tärkeyttä rasti-
tamalla sopivin vaihtoehto.

	Ei lainkaan tärkeä	Melko tärkeä	Hyvin tärkeä	Erittäin tärkeä
1. Perinteinen lukioon kuuluva tapahtuma	☐	☐	☐	☐
2. Pääsee esiintymään	☐	☐	☐	☐
3. Saa olla päivän tähtenä	☐	☐	☐	☐
4. Tanssitaidon oppiminen	☐	☐	☐	☐
5. Kurssi ei sisällä kilpailua	☐	☐	☐	☐
6. Osallistun, koska kaveritkin osallistuvat	☐	☐	☐	☐
7. Mukavasti erilainen kurssi	☐	☐	☐	☐
8. Rituaali, jonka jälkeen on koulun vanhin	☐	☐	☐	☐
9. Hieno juhla	☐	☐	☐	☐
10. Aiemmin nähty esitys innosti osallistumaan	☐	☐	☐	☐
11. Kiinnostus vastakkaiseen sukupuoleen	☐	☐	☐	☐
12. Osallistun vanhempien toiveesta	☐	☐	☐	☐
13. Nykyiset tanssiohjelmat TV:ssä innostivat	☐	☐	☐	☐
14. Kunnan kohentaminen	☐	☐	☐	☐
15. Itsestänselvyys	☐	☐	☐	☐
16. Osaan tanssia	☐	☐	☐	☐
17. Minua pyydettiin mukaan	☐	☐	☐	☐
18. Tyttö/poikaystävä halusi	☐	☐	☐	☐
19. Tanssipelon voittaminen	☐	☐	☐	☐
20. Pääsee osallistumaan Vanhat Tanssit -tapahtumaan ja siihen liittyvään oheistoimintaan	☐	☐	☐	☐
21. Hyvä tanssinopettaja	☐	☐	☐	☐
22. Saa viettää aikaa kavereiden kanssa	☐	☐	☐	☐
23. Tanssiminen on mukavaa	☐	☐	☐	☐
24. Parin saanti oli helppoa	☐	☐	☐	☐
25. Haluan oppia tanssimaan vanhoja tansseja	☐	☐	☐	☐
26. Muu syy, mikä?	☐	☐	☐	☐

Kiitos vastauksistasi!

Liite 2. Tutkimuksen aineiston keruussa käytetty Vanhat Tanssit -kurssilta poisjättäytymisen syitä tutkiva kyselylomake

Kysely syistä, miksi oppilas ei osallistu Vanhat Tanssit -kurssille

Vastaa alla oleviin kysymyksiin ja rastita sopivin vaihtoehto.

1. Nimi _____

2. Sukupuoli

Mies

Nainen

3. Ikä _____ vuotta.

4. Missä koulussa ja millä vuosikurssilla olet? _____

1. vuosikurssi

2. vuosikurssi

3. vuosikurssi

4. Vuosikurssi

5. Osallistutko Vanhat Tanssit –kurssille?

Kyllä

En

6. Oletko osallistunut Vanhat Tanssit –kurssille aikaisemmin?

Kyllä, kuinka monta kertaa _____

En

7. Kuinka usein harrastat liikuntaa viikossa?

En ollenkaan

1-2 kertaa

3-4 kertaa

5-6 kertaa

yli 6 kertaa

8. Mikä oli liikuntanumerosi viimeisimmässä todistuksessa? _____

9. Harrastatko/oletko harrastanut tanssia koulun ulkopuolella?

Kyllä, mitä, ja missä sekä kuinka paljon? _____

 En

10. Mistä eri syistä jäit pois Vanhat Tanssit –kurssilta? Arvioi kunkin syyn tärkeyttä rastittamalla sopivin vaihtoehto.

	Ei lainkaan tärkeä	Melko tärkeä	Hyvin tärkeä	Erittäin tärkeä
1. Tulee liian kalliiksi	☐	☐	☐	☐
2. En saanut paria	☐	☐	☐	☐
3. Uskonnollisista syistä	☐	☐	☐	☐
4. En pidä tapahtumaa tärkeänä	☐	☐	☐	☐
5. Tapahtuman aiheuttama stressi	☐	☐	☐	☐
6. Minulla ei ollut kurssilla tuttuja	☐	☐	☐	☐
7. En pidä tanssimisesta	☐	☐	☐	☐
8. En pidä esiintymisestä	☐	☐	☐	☐
9. Heikot tanssitaidot	☐	☐	☐	☐
10. En ehdi harjoituksiin	☐	☐	☐	☐
11. En pääse itse esitykseen	☐	☐	☐	☐
12. En pidä tanssinopettajasta	☐	☐	☐	☐
13. Tanssitapahtuma ei kiinnosta	☐	☐	☐	☐
14. En pidä tanssiperinnettä tärkeänä	☐	☐	☐	☐
15. En halua olla huomion keskipisteenä	☐	☐	☐	☐
16. Kaverini ei osallistu kurssille	☐	☐	☐	☐
17. Aiemmat esitykset eivät innostaneet minua	☐	☐	☐	☐
18. Kurssi on liian erilainen	☐	☐	☐	☐
19. En nähnyt osallistumista itsestänselvyytenä	☐	☐	☐	☐
20. Minua ei pyydetty mukaan	☐	☐	☐	☐
21. Tanssipelko	☐	☐	☐	☐
22. En osallistunut, vaikka vanhempani sitä toivoivat	☐	☐	☐	☐
23. Tanssitapahtuman oheistoiminta ei kiinnostanut	☐	☐	☐	☐

	Ei lainkaan tärkeä	Melko tärkeä	Hyvin tärkeä	Erittäin tärkeä
24. Osaan jo tanssia	☐	☐	☐	☐
25. En halunnut kohottaa kuntoa	☐	☐	☐	☐
26. TV:n tanssiohjelmat eivät innostaneet osallistumaan	☐	☐	☐	☐
27. En halua olla tekemisissä vastakkaisen sukupuolen kanssa	☐	☐	☐	☐
28. En pidä tärkeänä rituaalina, minkä jälkeen on koulun vanhin	☐	☐	☐	☐
29. Kurssi ei sisällä kilpailua	☐	☐	☐	☐
30. En halua oppia tanssimaan	☐	☐	☐	☐
31. Olen osallistunut jo aikaisemmin	☐	☐	☐	☐
32. En halua oppia tanssimaan vanhoja tansseja	☐	☐	☐	☐
33. Liiallinen laittautuminen	☐	☐	☐	☐
34. Epäonnistumisen pelko esityksessä	☐	☐	☐	☐
35. Vanhojen tanssien tanssimuodot eivät innostaneet minua	☐	☐	☐	☐
36. Ulkonäköpaineet	☐	☐	☐	☐
37. En osallistunut, koska vanhempani eivät halunneet	☐	☐	☐	☐
38. Tyttö/poikaystäväni ei halunnut osallistua	☐	☐	☐	☐
39. Muu syy, mikä?	☐	☐	☐	☐

Kiitos vastauksistasi!

Liite 3. Tutkimuksen aineiston keruussa käytetty Vanhat Tanssit -kurssin ja tapahtuman merkityksiä selvittävä kyselylomake

Kysely Vanhojen Tanssit -kurssin merkityksistä

Vastaa alla oleviin kysymyksiin ja ympyröi sopivin vaihtoehto.

1. Nimi _____

2. Koulu _____

3. Saitko vaikuttaa tanssittaviin tansseihin? kyllä en

4. Olisitko halunnut vaikuttaa niihin? kyllä en

5. Rastita ne vanhojen tanssit, jotka olisit halunnut jättää kokonaan pois ja kirjoita perään syy siihen, miksi juuri tämä tanssi olisi pitänyt jättää pois.

1. Avausmarssi	☐	_____
2. Itävaltalainen avaustanssi	☐	_____
3. Pas d'Espagne	☐	_____
4. Virginia Reel	☐	_____
5. Tango jelousie	☐	_____
6. Poloneesi	☐	_____
7. Lambeth walk	☐	_____
8. Cicapo	☐	_____
9. Kehruuvalssi	☐	_____
10. Wienervalssi	☐	_____

6. Oliko tansseja mielestäsi liian vähän sopivasti liikaa

7. Saitko vaikuttaa oman tanssin tekoon? kyllä en

8. Olisitko halunnut osallistua oman tanssin tekoon? kyllä en

9. Kuinka hyvin opit tanssit? Rastita sopivin vaihtoehto.

- | | opin
heikosti | opin
hyvin | opin
erinomaisesti |
|------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 1. Grande Valse | ☐ | ☐ | ☐ |
| 2. Pas d'Espagne | ☐ | ☐ | ☐ |
| 3. Contadanse | ☐ | ☐ | ☐ |
| 4. La Chaconne | ☐ | ☐ | ☐ |
| 5. Polka Solenne | ☐ | ☐ | ☐ |

	opin heikosti	opin hyvin	opin erinomaisesti
6. Cicapo	☐	☐	☐
7. Lambeth walk	☐	☐	☐
8. Gay Gordons	☐	☐	☐
9. Salty dog rag	☐	☐	☐
10. Dancing Queen	☐	☐	☐
11. Tango Jalousie	☐	☐	☐
12. Wienervalssi	☐	☐	☐

10. Laita rasti niiden tanssien kohdalle, joissa olisit kaivannut vielä harjoittelua. Arvioi vielä jokaisen tanssin vaikeustasoa laittamalla rasti sopivimpaan kohtaan.

Lisää harjoittelua	helppo	sopiva	vaikea
☐ 1. Avausmarssi	☐	☐	☐
☐ 2. Itävaltalainen avaustanssi	☐	☐	☐
☐ 3. Pas d'Espagne	☐	☐	☐
☐ 4. Virginia Reel	☐	☐	☐
☐ 5. Tango jalousie	☐	☐	☐
☐ 6. Poloneesi	☐	☐	☐
☐ 7. Lambeth walk	☐	☐	☐
☐ 8. Cicapo	☐	☐	☐
☐ 9. Kehruuvalssi	☐	☐	☐
☐ 10. Wienervalssi	☐	☐	☐

11. Minkälainen ilmapiiri tanssitunneilla oli? Ympyröi sopivimmat 5 vaihtoehtoa.

kiireinen	sujuva	salliva	tasavertainen	mukaansatempaava
raskas	hikinen	levoton	kilpailullinen	hätkähdyttävä
mukava	viihtyisä	hauska	oppilasjohtoinen	johdonmukainen
innostava	kireä	jämäkkä	perusteellinen	positiivinen
tylsä	asiallinen	turvallinen	opettajajohtoinen	opettavainen
rento	painostava	inspiroiva	kannustava	tasapainoinen
latistava	äänekäs	löysä	hämmentävä	haasteellinen
apea	yllättävä	toivoton	haasteellinen	turhauttava
vauhdikas	sekava	tekopirteä	mieleenpainuva	yksitoikkoinen

Muunlainen, minkälainen? _____

12. Opetus eteni liian hitaasti sopivaan tahtiin liian nopeasti

13. Opetus oli selkeää vaihtelevaa epäselvää

14. Mitä parannusehdotuksia sinulla on opetusta koskien? _____

15. Sekoittiko kaksi naisopettajaa oppimistasi? kyllä ei

16. Olisiko kurssilla tarvinnut olla mies- ja naisopettaja? kyllä ei

17. Koitko haitalliseksi sen, että parisi ei ollut aina paikalla? Kyllä en

18. Mitä myönteistä koit kurssilla? _____

19. Mikä oli mielestäsi kielteistä kurssilla? _____

20. Rastita sopivin vaihtoehto. En lainkaan vähän jonkin paljon
verran

1. Jännititkö esiintymistä?

2. Oliko kurssilla sopiva määrä tunteja? Kyllä Ei
Jos ei niin, olisiko tunteja pitänyt olla enemmän vähemmän

21. Mitä Vanhojen tanssit -kurssi on antanut sinulle? Arvioi jokainen väittämä rastittamalla sopivin vaihtoehto.

	En/ei lainkaan	Melko vähän	Jonkin verran	Melko paljon
1. Opin tanssimaan vanhojen tansseja	☐	☐	☐	☐
2. Kehitin itseilmaisua	☐	☐	☐	☐
3. Opin yhteistyötaitoja	☐	☐	☐	☐
4. Opin arvostamaan perinteitä	☐	☐	☐	☐
5. Opin ottamaan vastuuta	☐	☐	☐	☐
6. Opin itsekontrollia	☐	☐	☐	☐

	En/ei lainkaan	Melko vähän	Jonkin verran	Erittäin paljon
7. Opin työskentelemään tavoitteellisesti	☐	☐	☐	☐
8. Kehitin sosiaalisia taitojani	☐	☐	☐	☐
9. Tunsin kuuluvani ryhmään paremmin	☐	☐	☐	☐
10. Paransin itseluottamustani	☐	☐	☐	☐
11. Opin tuntemaan ryhmää paremmin	☐	☐	☐	☐
12. Sain esiintymiskokemusta	☐	☐	☐	☐
13. Sain onnistumisen kokemuksia	☐	☐	☐	☐
14. Paransin vuorovaikutustaitojani	☐	☐	☐	☐
15. Paransin asennettani tanssimiseen	☐	☐	☐	☐
16. Sain mahdollisuuden olla huomion keskipisteenä	☐	☐	☐	☐
17. Opin käytöstapoja	☐	☐	☐	☐
18. Tutustuin tanssiperinteeseen	☐	☐	☐	☐
19. Vahvistin itsetuntoani	☐	☐	☐	☐
20. Opin nauttimaan musiikin ja liikkeen yhteydestä	☐	☐	☐	☐
21. Opin luonnollista kanssakäymistä vastakkaisen sukupuolen kanssa	☐	☐	☐	☐
22. Paransin kuntoani	☐	☐	☐	☐
23. Sain esteettisyyden kokemuksia	☐	☐	☐	☐
24. Syvensin ystävyssuhdettani pariin	☐	☐	☐	☐
25. Tutustuin paremmin ryhmään	☐	☐	☐	☐
26. Paransin motivaatiotani koululiikuntaa kohtaan	☐	☐	☐	☐
27. Paransi koulun oppimisilmapiiriä	☐	☐	☐	☐

	En/ei lainkaan	Melko vähän	Jonkin verran	Erittäin paljon
28. Vähensi oppilaiden välistä kilpailua	☐	☐	☐	☐
29. Lisäsi koulun yhteishenkeä	☐	☐	☐	☐
30. Jotakin muuta, mitä?	☐	☐	☐	☐

22. Rastita sopivin vaihtoehto.

	heikosti	tydyttävästi	hyvin	erinomaisesti
1. Kuinka hyvin tanssit onnistuivat koululla?	☐	☐	☐	☐
2. Kuinka hyvin järjestelyt toimivat koululla?	☐	☐	☐	☐
3. Kuinka hyvin tanssit onnistuivat Caribialla?	☐	☐	☐	☐
4. Kuinka hyvin järjestelyt onnistuivat Caribialla?	☐	☐	☐	☐

Mitä oltaisiin voitu tehdä toisin? _____

23. Ympyröi. Tanssitko?

vanhainkodissa dementiakodissa alakoululla et missään
näistä

24. Jos tanssit jossakin näistä edellä mainituista paikoista, kerro lyhyesti millainen kokemus tämä oli?

25. Kuinka paljon rahaa sinulla ja perheelläsi meni vanhojen tansseihin yhteensä?

_____ €

26. Kerro omin sanoin, mitä tanssitapahtuma koululla ja Caribialla merkitsi sinulle.

27. Kerro omin sanoin, mitä vanhojen tanssit –kurssi sinulle merkitsi.

28. Anna kurssille kokonaisarvosana asteikolla 4-10. _____

Kiitos vastauksistasi!

Liite 4. Tutkimuksen aineiston keruussa käytetty Vanhat Tanssit -kurssin ja tapahtuman merkityksiä selvittävä kyselylomake

Kysely Vanhojen Tanssit -kurssin merkityksistä

Vastaa alla oleviin kysymyksiin ja ympyröi sopivin vaihtoehto.

1. Nimi _____

2. Koulu _____

3. Saitko vaikuttaa tanssittaviin tansseihin? kyllä en

4. Olisitko halunnut vaikuttaa niihin? kyllä en

5. Rastita ne vanhojen tanssit, jotka olisit halunnut jättää kokonaan pois ja kirjoita perään syy siihen, miksi juuri tämä tanssi olisi pitänyt jättää pois.

1. Grande Valse	☐	_____
2. Pas d'éspagne	☐	_____
3. Contradanse	☐	_____
4. La Chaconne	☐	_____
5. Polka Solenne	☐	_____
6. Cicapo	☐	_____
7. Lambeth walk	☐	_____
8. Gay Gordons	☐	_____
9. Salty dog rag	☐	_____
10. Dancing Queen	☐	_____
11. Tango Jalousie	☐	_____
12. Wienervalssi	☐	_____

6. Oliko tansseja mielestäsi liian vähän sopivasti liikaa

7. Saitko vaikuttaa oman tanssin tekoon? kyllä en

8. Olisitko halunnut osallistua oman tanssin tekoon? kyllä en

9. Kuinka hyvin opit tanssit? Rastita sopivin vaihtoehto.

	opin heikosti	opin hyvin	opin erinomaisesti
1. Grande Valse	☐	☐	☐
2. Pas d'espagne	☐	☐	☐
3. Contadanse	☐	☐	☐
4. La Chaconne	☐	☐	☐
5. Polka Solenne	☐	☐	☐
6. Cicapo	☐	☐	☐
7. Lambeth walk	☐	☐	☐
8. Gay Gordons	☐	☐	☐
9. Salty dog rag	☐	☐	☐
10. Dancing Queen	☐	☐	☐
11. Tango Jalousie	☐	☐	☐
12. Wienervalssi	☐	☐	☐

10. Laita rasti niiden tanssien kohdalle, joissa olisit kaivannut vielä harjoittelua. Arvioi vielä jokaisen tanssin vaikeustasoa laittamalla rasti sopivimpaan kohtaan.

lisää harjoittelua		helppo	sopiva	vaikea
☐	1. Grande Valse	☐	☐	☐
☐	2. Pas d'espagne	☐	☐	☐
☐	3. Contradanse	☐	☐	☐
☐	4. La Chaconne	☐	☐	☐
☐	5. Polka Solenne	☐	☐	☐
☐	6. Cicapo	☐	☐	☐
☐	7. Lambeth walk	☐	☐	☐
☐	8. Gay Gordons	☐	☐	☐
☐	9. Salty dog rag	☐	☐	☐
☐	10. Dancing Queen	☐	☐	☐
☐	11. Tango Jalousie	☐	☐	☐
☐	12. Wienervalssi	☐	☐	☐

11. Minkälainen ilmapiiri tanssitunneilla oli? Ympyröi sopivimmat 5 vaihtoehtoa.

kiireinen	sujuva	salliva	tasavertainen	mukaansatempaava
raskas	hikinen	levoton	kilpailullinen	hätkähdyttävä
mukava	viihtyisä	hauska	oppilasjohtoinen	johdonmukainen
innostava	kireä	jämäkkä	perusteellinen	positiivinen
tylsä	asiallinen	turvallinen	opettajajohtoinen	opettavainen
rento	painostava	inspiroiva	kannustava	tasapainoinen
latistava	äänekäs	löysä	hämmentävä	haasteellinen
apea	yllättävä	toivoton	haasteellinen	turhauttava
vauhdikas	sekava	tekopirteä	mieleenpainuva	yksitoikkoinen

Muunlainen, minkälainen? _____

12. Opetus eteni liian hitaasti sopivaan tahtiin liian nopeasti

13. Opetus oli selkeää vaihtelevaa epäselvää

14. Mitä parannusehdotuksia sinulla on opetusta koskien?

15. Koitko haitalliseksi sen, että parisi ei ollut paikalla? kyllä en

16. Mitä myönteistä koit kurssilla?

17. Mikä oli mielestäsi kielteistä kurssilla?

18. Rastita sopivin vaihtoehto.

	En lainkaan	vähän	jonkin verran	paljon
1. Jännititkö esiintymistä?	☐	☐	☐	☐
2. Oliko kurssilla sopiva määrä tunteja? Jos ei niin, olisiko tunteja pitänyt olla		kyllä enemmän		ei vähemmän

19. Mitä Vanhojen tanssit -kurssi on antanut sinulle? Arvioi jokainen väittämä rastittamalla sopivin vaihtoehto.

	En/ei lainkaan tärkeä	Melko vähän	Jonkin verran	Melko paljon
1. Opin tanssimaan vanhojen tansseja	☐	☐	☐	☐
2. Kehitin itseilmaisuni	☐	☐	☐	☐
3. Opin yhteistyötaitoja	☐	☐	☐	☐
4. Opin arvostamaan perinteitä	☐	☐	☐	☐
5. Opin ottamaan vastuuta	☐	☐	☐	☐
6. Opin itsekontrollia	☐	☐	☐	☐
7. Opin työskentelemään tavoitteellisesti	☐	☐	☐	☐
8. Kehitin sosiaalisia taitojani	☐	☐	☐	☐
9. Tunsin kuuluvani ryhmään paremmin	☐	☐	☐	☐
10. Paransin itseluottamustani	☐	☐	☐	☐
11. Opin tuntemaan ryhmää paremmin	☐	☐	☐	☐
12. Sain esiintymiskokemusta	☐	☐	☐	☐
13. Sain onnistumisen kokemuksia	☐	☐	☐	☐
14. Paransin vuorovaikutustaitojani	☐	☐	☐	☐
15. Paransin asennettani tanssimiseen	☐	☐	☐	☐
16. Sain mahdollisuuden olla huomion keskipisteenä	☐	☐	☐	☐

	En/ei lainkaan tärkeä	Melko vähän	Jonkin verran	Melko paljon
17. Opin käytöstapoja	☐	☐	☐	☐
18. Tutustuin tanssiperinteeseen	☐	☐	☐	☐
19. Vahvistin itsetuntoani	☐	☐	☐	☐
20. Opin nauttimaan musiikin ja liikkeen yhteydestä	☐	☐	☐	☐
21. Opin luonnollista kanssakäymistä vastakkaisen sukupuolen kanssa	☐	☐	☐	☐
22. Paransin kuntoani	☐	☐	☐	☐
23. Sain esteettisyyden kokemuksia	☐	☐	☐	☐
24. Syvensin ystävyysuhdettani pariin	☐	☐	☐	☐
25. Tutustuin paremmin ryhmään	☐	☐	☐	☐
26. Paransin motivaatitani	☐	☐	☐	☐
27. Paransi koulun oppimisilmapiiriä	☐	☐	☐	☐
28. Vähensi oppilaiden välistä kilpailua	☐	☐	☐	☐
29. Lisäsi koulun yhteishenkeä	☐	☐	☐	☐
30. Jotakin muuta, mitä?	☐	☐	☐	☐

20. Rastita sopivin vaihtoehto.

	heikosti	tydyttävästi	hyvin	erinomaisesti
1. Kuinka hyvin tanssit onnistuivat koululla?	☐	☐	☐	☐
2. Kuinka hyvin järjestelyt toimivat koululla?	☐	☐	☐	☐
3. Kuinka hyvin tanssit onnistuivat Logomossa?	☐	☐	☐	☐
4. Kuinka hyvin järjestelyt onnistuivat Logomossa?	☐	☐	☐	☐

Mitä oltaisiin voitu tehdä toisin? _____

21. Kuinka paljon rahaa sinulla ja perheelläsi meni vanhojen tansseihin yhteensä?

_____ €

22. Kerro omin sanoin, mitä tanssitapahtuma koululla ja Logomossa merkitsi sinulle.

23. Kerro omin sanoin, mitä vanhojen tanssit –kurssi sinulle merkitsi.

24. Anna kurssille kokonaisarvosana asteikolla 4-10. _____

Kiitos vastauksistasi!

Liite 5. Jokaisen summamuuttujaväittämien väliset Pearsonin tulomomenttikorrelaatioker-
toimet

Ryhmätyöskentelytaitojen oppi- minen	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.Opettaa vastuunottoa	-						
2. opettaa itsekontrollia	.54***	-					
3. Opettaa työskentelemään tavoit- teellisesti	.46***	.64***	-				
4. Opettaa yhteistyötaitoja	.46***	.68***	.49***	-			
5. Opettaa käytöstapoja	.50***	.55***	.56***	.67***	-		
6. Opettaa vuorovaikutustaitoja	.62***	.66***	.46***	.66***	.64***	-	
7. Kehittää sosiaalisia taitoja	.53***	.65***	.63***	.57***	.54***	.63***	-

p<0.001=***

Myönteisen minäkuvan vah- vistaminen	1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Parantaa kuntoa	-					
2. Vahvistaa itsetuntoa	.52***	-				
3. Tarjoaa onnistumisen elä- myksiä	.38**	.40**	-			
4. Lisää esiintymiskokemusta	.44***	.58***	.61***	-		
5. Lisää itseluottamusta	.45***	.75***	.52***	.59***	-	
6. Kehittää itseilmaisua	.55***	.56***	.45***	.42**	.57***	-

p<0.001=***, p<0.01**

Ryhmään kuuluminen	1.	2.	3.	4.	5.
1. Vahvistaa ryhmään kuulumisen tunnetta	-				
2. Opettaa tuntemaan ryhmää	.59***	-			
3. Opettaa luonnollista kanssakäymistä vastakkaisen sukupuolen kanssa	.48***	.36**	-		
4. Vahvistaa ystävyysuhdetta pariin	.44***	.37**	.60***	-	
5. Tutustuu ryhmään paremmin	.72***	.63**	.53***	.53***	-

p<0.001=***, p<0.01**

Koulun ilmapiirin paraneminen	1.	2.	3.	4.	5.
1. Lisää koulun yhteishenkeä	-				
2. Vähentää oppilaiden välistä kilpailua	.51***	-			
3. Parantaa koulun oppimisilmapiiriä	.53***	.29*	-	-	
4. Lisää motivaatiota koululiikuntaan	.30*	.48***	.22	-	
5. Tutustuttaa tanssiperinteeseen	.12	.48***	.11	.52***	-

p<0.001=***, p<0.01=**, p<0,05=*